

dpm

drámapedagógiai magazin · a magyar drámapedagógiai társaság periodikája
79. szám

dpm

drámapedagógiai magazin

a Magyar
Drámapedagógiai
Társaság periodikája
79. szám (végleges változat)

ISSN 1588-0303 (online)

A kiadó címe: 2111 Szada,
Székely Bertalan u. 1/C

Postacím: 1022 Budapest,
Marczibányi tér 5/A

Telefon: (70) 3353959
honlap: www.dpm.drama.hu
e-mail: drama@drama.hu

Felelős szerkesztő:

Kaposi László
telefon: (70) 3824670
e-mail: kaposi@drama.hu

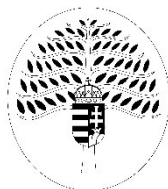
Felelős kiadó: az MDPT elnöke

Borító és belív grafikai terve:
Hevesi Andrea

Grafikai kivitelezés: Kaposi
Máté Gergely, Körömi Csenge

Támogató: A Drámapedagógiai
Magazin megjelenését a

Nemzeti Kulturális Alap
támogatja

Nemzeti
Kulturális
Alap

Számlaszámunk, amelyre az érdeklődők befizethetik a Magyar Drámapedagógiai Társaság tagdíját és amelyen támogatják a Drámapedagógiai Magazin megjelenését:
11701004-20065946

TARTALOM

A felelős szerkesztő jegyzete 2
(KL)

A gyermekszínhátszás
2023-as rendezvényeiről 3

*Beszámoló a Nógrád, Heves,
Jász-Nagykun-Szolnok,
Zala, Tolna, Vas, Csongrád-Csanád
vármegyei és budapesti találkozóról*

Gyevi-Bíró Eszter, Egervári György,
Kis Tibor, Uray Péter, Kátai Kinga,
Tóth Szilvia, Szivák-Tóth Viktor,
Somogyi Tamás és Körömi Gábor írása

A gyermekszínhátszás
2024-es rendezvényeiről 22

*Beszámoló az I. Szegedi Tankerületi
Színhátszó Találkozóról,
a Heves, Tolna, Komárom-Esztergom,
Csongrád-Csanád vármegyei,
a budapesti (Csepel), a Bács-Kiskun,
Pest (Fót, Maglód), Baranya,
Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei
találkozóról és a Bácsfeketehegyi
Gyermekszínhátszó Műhelytalálkozóról*

Kis Tibor, Borics József, Rajnavölgyi Vilmos,
Gál Zoltán, Lipták Ildikó, Körömi Gábor,
Egervári György, Meleg Gábor,
Bagossy László senior, Papp Melinda
és Sramó Gábor írása

A borítón: 55 éves a siroki gyermekszínhátszás.
A felvétel az ünnepi rendezvényen készült
Sirokon, 2024. március 27-én.

Fotó: KL

A felelős szerkesztő jegyzete

Elegáns hazugság lenne, ha örvendezve azt mondanánk, hogy válogatás következik a magyar gyermekszínháztársaságok 2023-as és 24-es nagyrendezvényeinek – találkozók, fesztiválok –, ezen belül is főként a Weöres Sándor Országos Gyermekszínháztársaság Találkozójáról készült legjobb beszámolókból. De nem élünk vele: meg kell mondanunk (belső készítés, törekvés az igazra, ez van), hogy *ennyi jött be*. Nem kaptunk többet, mint amit közzéteszünk.

Voltak jobb évek, amikor a szervezőknek és a megyei-regionális-országos zsűriben közreműködő kollégáknak még jutott energiájuk arra figyelni, hogy nem elég ott lenni, példának okáért egy megyei találkozón (utazni messziről, teljes nyitottsággal és odaadással nézni előadásokat, azokról rögtönözve, mégis elmélyült szakmaisággal beszélni, mégpedig úgy, hogy az egyszerre szóljon felnőtteknek és gyerekeknek, összevetni körtét az almával és kiadni minősítéseket, különdíjakat, ezt adminisztrálni a szervezők felé, majd utazni vissza).

Nem elég ott lenni, arról írni is kell! Az biztos, hogy az írás sokaknak teszi elérhetővé, megismerhetővé a történeteket, és csak töredékeiben az élményt magát. Egyes esetekben azért azt is állíthatjuk, hogy az írás tovább marad meg, mint a résztvevők közvetlen élménye (bár tudjuk visszaemlékezésekből, egy-egy gyermekszínháztársaság találkozójáról akár életre szóló élmény is lehet). Az írás mellett a videófelvétel a másik lehetőség: ha nem készülnek felvételek, akkor valóban legfeljebb csak mesélhetünk (írhatunk) napjaink gyermekszínháztársaságáról a következő korcsoportoknak vagy generációknak.

Összegezve, hangsúlyozva, aláhúzva: az írásos és a videós dokumentálás nem kevésbé fontos, mint a rendezvények létrejötte.

Nos, az utóbbi években mindkét „felületen” a teljesség igénye nélkül, a részlegességet mint alapállapotot elfogadva teljesített csak a Magyar Drámapedagógiai Társaság. Ezzel eltért az addigi kb. 35 éves, kiterjedt gyakorlatától a Drámapedagógiai Magazint is kiadó egyesület – közös felelősségünk ezen a helyzeten változtatni. Az általunk gondozott művészeti/kulturális/oktatási/nevelési területen a jövő felé az elszámolás a jelen pontos, részletes, elemző leírása, dokumentálása.

A videós dokumentálás terén erre 2024-ben már történtek érvényes lépések: míg 2023-ban az országos fesztivál előadásai közül 10-ről készült használható felvétel, 2024-ben már mind-egyikről, vagyis 26-ról.

Amit periodikánk e számában módunkban áll közreadni, az a 2023-as és a 2024-es esztendőben lapunkhoz eljuttatott zsűribeszámoló anyaga. Csak az „erősen jegyzőkönyv jellegűre” sikeredett beszámolókat hagytuk ki, még azokat is közöljük, ahol egy rendezvényen belül csak az előadások egy részéről kaptunk szakmai visszajelzést (a többitől a „másik” zsűritag írt volna).

Jó néhány rendezvényről említés nem esik a folytatásban.

A 2023-as esztendőben a 32. WSO-nak 22 megyei és/vagy fővárosi kerületi rendezvénye volt, plusz még az országos fesztivál. Ebből 9 találkozóról kaptunk szakmai visszajelzést.

2024-ben az írásos visszajelzések terén jelentősen nem változott a helyzet: a 33. WSO 11 találkozójáról érkezett közzétehető beszámoló. (Ebben az évben a 19 megyei vagy fővárosi kerületi bemutató mellett a bácsfeketehegyi találkozóról, 5 helyszínre meghirdetett regionális találkozóról és az országos fesztiválról tudunk, ez összesen 26 rendezvény.)

a játszókról, bár nézőként több színt és érzelmi állapotot kívántunk volna látni a lassan nagykorúságra érő szereplőktől.

CSEPPET CSOPORT – *Lenka és Palkó*

Érsekvadkerti Petőfi Sándor Általános Iskola – Érsekvadkert

rendezte: Fontányi Andrea

A történet a maga kedves és természetes módján és nyelvezetével egy nagyon fontos közösségi problémát dolgozott fel: a valódi bántás, a kiközösítés fájdalmát, egy olyan megoldást kínálva, ami az életben is előfordulhat: egymásra találnak a kiközösített gyerekek és megteremtnek egy új, szoros közösséget. Már önmagában ez a tény is figyelmet érdemel, de a paralel történések, a finom, összehangolt jelzések és a játszókról magabiztos létezése a vezető tanár által megajánlott kontextusban mindenképpen.

ROSSZCSONTOK I. – *Megitatják a fűzfát*

Bátonyterenyei Erkel Ferenc AMI – Bátonyterenye

magyar népmeséből írta és rendezte: Mátraházi Tamás

Egy roppant rövid színpadi játék, tele bátran játszó gyerekekkel, és általuk szépen artikulált, erős, ütős pillanatokkal. Szerethető csoport, talán nemsokára egy hatékony és homogén csapatá alakulnak majd.

FÉBÉ TÁRSULAT – *A bolond falu*

Rózsavölgyi Márk AMI – Szécsény

rendezte: Cs. Szerényi Andrea

Erős kezdéssel, aktív részvétellel induló előadás, használta a csoport vezetője azt az alapvetést, hogy minden előadás első 2 percében dől el, hogy megnyeri-e a saját közönségét a darab... A nézőpont határozott definíciója, miszerint az eseményeket fotografáló külső szem egyben a nézői részvételt is megsegíti: nagyon sokat segített a „műfaj” elfogadásában. A szereplők szeretve jelenlétüket lubickoltak a színpadon, erős alakításokkal, nagy biztonsággal tették érvényessé létezésüket. Csodálatos volt ezt látni: merem és teszem!

VADMACSKÁK – *Dömdö-dömdö-dömdödöm avagy a költői verseny*

Bátonyterenyei Erkel Ferenc AMI – Bátonyterenye

Lázár Ervin: Négyszögletű kerek erdő című meséjét átdolgozta: Mátraházi Ferenc

rendezte: Mátraházi Tamás

A vegyes életkorú, de zömében nagykorúságból álló csoport tisztességgel, de gépiesen játszotta végig Lázár Ervin költői versenyét. Sajnos a versenynek nem volt tétje, az előadásból hiányoztak a valódi pillanatok. Úgy éreztük, ennél a csoportnál szerencsésebb lett volna, ha a csoportvezető-rendező – a játszókról jobban szóló – életjátékhoz nyúl a próbafolyamat kezdetén.

FUTKÁROZÓK I. – *A pórul járt farkas*

Bátonyterenyei Erkel Ferenc AMI – Bátonyterenye

rendezte: Mátraházi Tamás

Fontos és hosszú munka kezdeti szakaszát osztotta meg velünk Mátraházi tanár úr 3. osztályosokból álló csoportja. A tanmesék megértése és átadása hálás feladat ebben a korban – és

mindenkire annyit terhet rótt a közösségben, amennyit az elbír. Szeretnénk ennek a korosztálynak a természetes báját meghagyni-látni a későbbiekben is. A munka folytatódik, látható, hogy a vezető minden gyerekre figyelmet fordít ebben a csoportban, és talán ez a legfontosabb.

JÁTÉKKUCKÓ – *Én, mi, ők*

Magyarnándori Általános Iskola – Magyarnándor

kortárs költők verseiből, *Az aranyasyak* – friss gyerekversek című kötet felhasználásával szerkesztette és rendezte: Györösiné Gyöngyösi Veronika

Egy lendületes, jól pörgő, versekre épített szerkesztett műsor láthattunk, érvényes tárgy- és térszhasználattal, melyekhez még több bátorságot, és biztonságot kívánunk a csoportvezetőnek. Az előadás nem csak egyéni, hanem csoportos szövegmondást is használt, ezek helyenként szétcsúsztak – e téren a csoportnak még van mit fejlődni, erősödni.

ROSSZCSONTOK II. – *Ünnepnapi-gyermeknapi százlábú*

Bátonyterenyei Erkel Ferenc AMI – Bátonyterenye

rendezte: Mátraházi Tamás

A színpadon lévő 2. és 3. osztályosok százlábúja sajnos érezhetően szétmászott az előadás alatt, és ahány lába volt, mind más táncot járt. A játékkedv és lelkesedés nagyon jelen volt, de nem tudtak a csoportvezető által már többször, több csoporttal is megrendezett összeállításban egymásra figyelni. Ezt a kohéziós és életkori szakaszt mind ismerjük, már csak az a kérdés, hogy miből lesz majd a cserebogár...

FUTKÁROZÓK II. – *Tábortűzi tréfák, tréfás tábortűzi jelenetek, paródiák*

Bátonyterenyei Erkel Ferenc AMI – Bátonyterenye

a Grimm testvérek és Romhányi József műveinek felhasználásával

írta és rendezte: Mátraházi Tamás

Ha lett volna közönségdíj – a nézők reakcióit figyelve – ez az előadás nyerte volna. Egy pár jelenetből álló, szerepcserét is használó stílusgyakorlatot láttunk, ügyes, és a színpadi játékot élvező gyerekektől. A játék ismeretlen közönség előtt is megélt, de ebben a formában az igazi helye inkább otthon, ismerős nézőközönség előtt van.

MÚZSARÚZS CSOPORT – *Egy KI-s deszkamese*

COGITO ÁI és AMI – Balassagyarmat

rendezte: Orosz Gábor

Erős színpadkép és zenei kezdés, de a történet aztán nem segített kulcsot találni a zárhoz, pedig ilyen kezdés után szívesen benyitottunk volna a szobába. Sokrétű, sokágú épület volt ez a sztori, de néhány elemét kitarakva nem láttuk az egészet, pedig a játszóknak készen állnak egy saját történet elmesélésére is – epekedve várjuk.

Gyevi-Bíró Eszter, Egervári György

Heves vármegyei bemutató

Eger, 2023. ápr. 25.

Helyszín: Forrás Gyermek és Ifjúsági Ház

Zsűri: Kaposi László, Kis Tibor

Heves vármegyében idén Eger adott otthont a XXXII. Weöres Gyermekszínjászó Találkozó megyei fordulójának. A jól szervezett fesztiválnapon méltó körülmények között zajlottak az események. Használható színpad, megfelelő világítás és hangosítás: nem mindegy, hogy egy éves munka bemutatása milyen körülmények között zajlik! A szünetben pedig a fesztiválózó ehettek, ihattak: köszönhető ez az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Pedagógusképző Központjának, illetve Zentai Péternének, aki az esemény gondos házigazdája volt.

Idén négy csoport érkezett. Állandó vendégek a sirokiak, két csoportjukat is láthattuk. Végre Eger is észrevétette magát, hosszú idő jelent meg a WSO Heves megyei bemutatóján egri gyermekszínjászó előadás: a Mozaik Színtársulat jóvoltából. Felsőtárkányban harmincéves hagyománya van a színjátszásnak, most egy vegyes életkorú csapattal érkeztek.

Változatos műfajú előadásokat láthattunk. Volt közöttük balladafeldolgozás, szerkesztett játék, mese, meseparódiá...

A siroki **Pereszkek** Huszár Éva Julianna rendezésében játszották a *Hófehérke és a nyolc törpe* című meseparódiát. Bár a darabválasztás nem túl szerencsés, pedagógiai hősköltevény az, ahogy a gyerekek és rendezőjük megküzdöttek ezért az előadásért. Rendezőjük elsős tanítónéni, és az első osztály komoly terhe mellett vitte a színjátszókat a fesztiválra. A főszereplő, egy dadogós kisfiú, úgy játszotta végig az előadást, hogy nézőként nem vettünk észre semmilyen problémát a beszédével. Sirok nehéz sorsú település, és óriási szüksége van az itt élő gyerekeknek az ilyen lehetőségekre.

A **Felsőtárkányi Gyermekszínjászó Kör** a *Suli-buli* című szerkesztett játékkal érkezett. Rendezőjük, Petrényné Juhász Judit mostoha körülmények között dolgozik, de ez az előadás nem látszott meg. Békés Márta verseit szívesen mondják a kamaszok, ötletes, izgalmas játékot lehet belőle kerekíteni. Úgy mondták-játszották a verseket ezek a gyerekek, mint saját életük szeletkét, hiteles, érdekes játékot láthattunk.

A **Mozaik Színtársulat** Horváth Péter *A lázadó osztály* című művéből készített előadást Szücs Réka rendezésében. Nagy kedvvel, hatalmas lendülettel vették birtokukba a játszókat a színpadot, kihasználták minden lehetőséget a játékokra. A történet alapötlete igazán jó: a gyerekek unják az iskolát, az egyformaságát, az állandóan visszatérő dolgokat, és lázadnak. Tündérek sietnek segítségükre, és azzal a feltétellel teljesítik kívánságaikat, hogyha azt az egész osztály, teljes egyetértésben kívánja. Ez nagyon jó alap, kár, hogy kicsit a didaktika felé hajlik a befejezés, de, szerencsére a játszókat ez nem zavarta.

A siroki **Bendegúzok** az elmúlt évadban *A walesi bárdokat* játszották, nem is akárhogyan. Tán ebből a sikerből táplálkozva választottak idén egy még nehezebb Arany balladát, az *Ágnes asszonyt*. Hogy miért nehezebb? Mert egy belső passiót kell elmesélni, Ágnes szenvedéstörténetét, aki beleőrül a szeretőjével együtt elkövetett gyilkosságba. Gál Zoltán értő kézzel irányítja a játszókat. Gyönyörű a színpadkép, nagyon pontos a „kórus” munkája. A múlt árnyjáték formájában jelenik meg, a balladisztikus hangulat megteremtéséhez kiválóan és igényesen válogat

zenét. Érdekes ötlet, hogy a patak végig jelen van a játékban: számomra ez azt jelentette, hogy mégis van feloldozás, a patak vize tisztára mos mindent... Nagyon szép játék!

Vannak olyan vármegyék, ahol egy fesztiválra tizenöt-húsz csoport is jelentkezik. Heves nem ilyen. De, úgy tűnik, elindult valami, és reménykedhetünk, hogy ha kis lépésekkel is, de a gyermekszínházi foglalkozás el fogja foglalni Egert és környékét.

Kis Tibor

Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei találkozó

Fegyvernek, 2023. április 28.

Zsúri: Uray Péter és Kátai Kinga

Fegyvernekre valahogy mindig hazaérkezik az ember. A szervezők gondossága, mindenkire kiterjedő figyelme évről évre megalapozza a találkozó hangulatát. Itt mindenki megtalálja a helyét, a tereket és a kerteket is könnyű belakni, végig vezetve, kísérve vagyunk, s nem csak mi, zsűritagok, hanem a résztvevő gyermekek is! Jó látni a visszatérő csoportokat, rácsodálkozni a gyerekek fejlődésére és bensőségesen kommunikálni a csoportvezető rendezőkkel. Az előadások váltása a színpadon gördülékenyen történik, s a zsűri elvonulása közben már hagyományosan van táncház és játszóház. A díjak átadása ünnepélyes pillanatokhoz hoz, ajándékokkal és színpadra hívással. A teltház rendezvényen a mesét, humort, az összetartozást és a közösségi játék lehetőségeit érintő előadásokban egyszerre találkoztunk gondos térszervezéssel, erőteljes hangokkal és pozitív játékbeli energiával egyaránt.

Az idén hat csoport vett részt a találkozón. A Covid utóhatása még érezhető, többen mondták vissza a részvételüket a szervezőknek betegségek vagy egyeztetési problémák miatt, de ennek ellenére töretlen a szándék a folytatásra, a csoportok továbbvitelére és a soron következő WSO-n való részvételre.

Fegyvelmezett, feszes volt a tehetséges **Tekergők Táncsoport** táncbemutatója (rendező: Petri Enikő). Molnár Villő, Gyányi Sára és Vámos Zoltán (különdíjasok) fellépésével vette kezdetét a találkozó.

A **Lázár csoport** *Vitéz László* (rendező: Juhász Mária) című előadása kreatív megoldásainak, a nézőket is bevonó játékának, a Vitéz Lászlót alakító Sillei Janka (különdíj) nagyszerű karakterének köszönhetően nagy örömet okozott a jelenlévőknek.

A **Hatá-sokk** *Pletykás asszonyok* (rendező: Tukarcz Piroska) játéka egy kocsmá terében, jó háttér játékokkal, „tojást tojót” Jankóval, táncokkal, Weöres versekkel és persze cserfes asszonyokkal érkezett az idén Fegyvernekre. *A rátóti csikótojás* meséje új környezetben, új szereplőkkel.

A **Huncutkák** *Kacor király leleplezése* (rendező: Rusz Csilla) című, nagyszerű történetvezetésű kollektív játéka (első osztályosok!), az Ő nyelvükre írt, énekmondó kántálással, hangutánzókkal, kórusjátékokkal és táncokkal tarkított előadása kiváló atmoszférát teremtett. A gyerekek rendkívül gazdag játéka, koncentrációja és jelenléte a találkozó kiemelkedő munkájává emelte a Kacor király leleplezését!

A **Tenyői társulat** *Föl a tett mezejére polgártársnőm* (rendező: Szatlóczi Edit) című március 15-i ünnepi műsora érdekesen tagolt terekben (megidézve a Pilvax Kávéház atmoszféráját), fókuszában egy fotellel (ebben énekelt kiválóan Mága Cintia – különdíj) játszódik. A *Feltámadott a tenger* zenéjére, lebegtetett piros szoknyában táncszólót, majd táncképekkel és színpadi képváltásokkal kísért jeleneteket láthattunk a tenyőiek előadásában.

A **Maminti csoport** a *Szörnyeteg Lajos jajj, de álmos!* (rendező: Juhász Mária) című produkcióban a közönség megszólításával indítja a játékot, jó atmoszférát teremtve ezzel Szörnyeteg Lajos (Faragó Ádám – különdíj – remek játékában) keresésére szervezett akciójához. Kreatív megoldások, attraktív játékok sorozata, s ezeket követően, az előadás végén Maminti megjelenik a „végzet hangjaként” megszólalva (a Vitéz László előadásban királyt játszó fiú) zárja le az előadást.

A szakmai beszélgetés szűk körben, a csoportvezetők részvételével történt. Tudják és el is tudják mondani, hogy hol tartanak, honnan hová sikerült eljutniuk, milyen terheket visznek a válukon, s hogy milyen örömük van az általuk vezetett gyerekek munkájában. Nyoma sincs rivalizálásnak, mindenki érti, amit a másik mond, s a csendben zajló beszélgetésben pontosan érthetővé válik, hogy hogyan kell megküzdenniük hétről hétre azért a pár percnyi játékidőért, amelyet végül az otthoni közönség, illetve a találkozó résztvevői előtt bemutathatnak.

Uray Péter és Kátai Kinga

Zala vármegyei találkozó

Zalaszentgrót, 2023. április 29.

zsűri: Uray Péter és Kátai Kinga

Zalaszentgróton a Városi Könyvtár és Művelődési- Felnőttképzési Központban a nagyszínpadon és a kamaraszínpad teltházás nézőtere előtt zajlott a kicsiket, nagyokat és a már komolyabb játékismerettel rendelkező fiatalokat is felvonultató találkozó. A négy produkció a térbeli játékot, a kelléket és a jelmezt is fontosnak tartó munka a mindannyiunkat érintő emberi témáktól, a jó hangulatú komédiákon túl tinédzser problémákat és a fiatalok a világgal kapcsolatos helyzeteket is feldolgozta az általunk látottakban. A csoportok utaztatása miatt a közönség jelenlétében tartott szakmai értékelés és díjkiosztás a résztvevők és a nézők aktív részvételével történt.

Életfa Színi – *Te mitől félsz?* (rendező: Tóth-Kiss Hajni) A bátor, a játékos érintettségét és az alkotásban való aktív közreműködését tükröző előadás a kollektív félelemről, az egyéni helyzetek feltárásáról szól. A játékosok jól kommunikálnak, érződik, hogy volt szándék a téma kibontására.

Dencsi Blanka Anna különdíjban részesült az előadásban nyújtott alakításáért

Kicsi és Haladó Drámacsoport (Zalaszentgróti Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola)

Petkó Jenő: *Csiribiri komédiák* (rendező: Keszei Judit és Belinszky Bernadett)

Burkus király és Mátyás király meg az igazmondó juhász és a három pösze (selyp) lány meséjére épülő játék remek hangokkal, sok humorral, gyors váltásokkal és igényes jelmezekkel.

Ficza Sára Kata és Varga Noémi megosztott legjobb mellékszereplő díját nyerték el.

Csúcsfejek – *A szellem szabadsága* (rendező: Bischofné Hesinger Katalin)

Összetett, több szálát összefűző történet magukat kereső, bulizó kamaszokról (s még sokan másokról is) és egy unatkozó szellemről, néhol zenével, de mindenképpen sok-sok szöveggel és játékkal.

Tompa Barnabás a legjobb főszereplőnek járó díjat nyerte el

Nagy Drámacsoport (Zalaszentgróti Erkel Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola)

Cziczó Attila: *AHA* (rendező: Keszei Judit és Belinszky Bernadett)

A barátságról, a családról és a különböző függőségi helyzetekről (tanár-diák, korrupció, otthon és iskola, kapcsolat-szakítás) szóló előadás a tehetetlenség, a lázadás és az igazságkeresés háromszögében keresi a maga lehetőségeit.

A legjobb mellékszereplő különdíját Benke Áron Levente nyerte el

Uray Péter és Kátai Kinga

Tolna vármegyei találkozó

Szekszárd, 2023. április 29.

Deutsche Bühne Ungarn, Magyarországi Német Színház

Április 29-én a szekszárdi Deutsche Bühne Ungarn, Magyarországi Német Színház jóvoltából a Tolna vármegyei WSO találkozóját Lotz Kati, a házigazda igazgatónő nyitotta meg. Hat előadásnak tapsolhattunk. A tavalyról visszatérő csoportok gyerekszínházi nagyrészt megnézték a többiek produkcióját, s együtt is játszottak Bánkúti Csenge és Petrik Sára vezetésével, míg a szakmai zsűri a minősítésekről döntött. Igazi tavaszi kavalkád-hangulatú napja kerekedett a résztvevőknek. Köszönjük.

Junge DBU

Magyarországi Német Színház

Der Aufzug oder: Stayin' alive

Rendező: Bareith Rebekka

Amikor a beszélt nyelven (német) átsüt a helyzetek tisztasága, a figurák szándéka, a játékörm, akkor újra átélhető a színház nyelven felüli egyetemessége – erre volt képes a *Der Aufzug oder: Stayin' alive*, azaz *A lift avagy: Stayin' alive* című előadás. A kamasz, 10-13 éves játszó maguk írták rögtönzéseikből rögzítve a darab szövegét hétköznapi helyzeteikből kiindulva, s magabiztosan, élvezve a „hazai pálya” otthonosságát játszották el mintegy 25 percen. A téma, ami kibomlik a jelenetsorból: a versenyhelyzetre adott reakciók, az aszociális viselkedés és másik személye, aki mögötte van. Előadásukban jó ritmusban adagolják a konfliktusos és humoros elemeket, keresik és élvezik a szélsőséges érzelmek megmutatását, tisztán beszélnek, s egy-egy megbicsakló pillanatban is tökéletes összhangban támogatják egymást a színjátékosok. Ízig-vérig csajos történetükben felvillantják a rivalizálást, az ordító utálozást, a tortasütés-alkudozás-eladás örömet, hangbejátszásról szóló monológ némajátékban a magánytól szenvedő utált főhős lányt, Silvia Opitzot, végül pedig a bulira készülődést, lendületes zenei aláfestéssel. Meglepetésünkre burleszk elemmel zárják a parti-jelenetet, bizony, a habostorta Silvia arcában landol, ő elájul és újraélesztéssel tér vissza. Egyszerre megrázó és könnyed a stílus, amiben mindezt

Bareith Rebekka rendezésében megnézhető a szekszárdi találkozó közönsége. (Arany minősítés.)

Várdombi Színfoltok

Várdomb - Alsónána Általános Iskola

Tartsd a szád!

R.: Balogh Borbála

„Juli néni, Kati néni, / letye-petye-lepetye” – ezzel a Weöres-mondókéval kezdődik a várdombi felsősök színpadi játéka, amint a fényes selyem népviseletbe öltözött lányok asszonyokat játszva besétálnak a térbe. Együtt zengetik a szöveget, akárcsak rá a fiúk, akik félmondatokban szidják a pletykálkodó asszonyokat, a rossz szokásukat. Ki-ki dicsekszik saját feleségével, mint aki nem pletykálkodik, s a tételmondat is elhangzik: „Az egész falu pletykál”, s erre felcsendül a „Pál, Kata, Péter” dal, mint átkötés a következő szituációhoz. Érkezik a tréfa első, kiindulópontul szolgáló „megtojt” Jankó ébredése, cirokseprűs asszonnyal, aki férje fejét simogatja együttérzése jeléül. A pletyka innentől áradni kezd az asszonyok között, fokozással, a humor alapeszközével, minek aztán az „asszonyverés” megemlegetése tesz pontot a végére, amikor a tréfának szánt pletyka az férfiak fülébe is eljut – mi több éltetik is. Közösségi élményt ad a kamaszoknak a kórusban éneklés és mondókázás, ünneppé teszi számukra a viseletekben való játék. A forma azonban eltakarja az ő személyes véleményüket arról, amit eljátszanak. Felmerül a hagyományhoz való viszonyuk-viszonyunk örök kérdése: őrizni vagy éltetni a hagyományt. A játék rövidege (kb. 10 perc) és illusztratív játékmódja kevésbé ad teret a korosztályi jellegzetességek miatt a játszóknak az önkifejezés megnyilvánulásaira. Továbbá az asszonyverés ki-nevetetése a korosztályi tematikához nem igazítja a történetet, vagy nem alkot véleményt arról, s besimul a nőbántalmazás feudális értékrendjével fogalmazó káros, cseppet sem humánus hagyományba. (Bronz minősítés.)

Túzdrámások

Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola

Barvale Avesam

Rendező: Mucska Melinda

A „rettegett” 7.a osztály (ahogy a szakmai beszélgetésben a csoportvezető ironikusan jellemezte a csoportot) a Dienes iskolából saját mesét vitt színre telis-tele cigánymesék elemeivel, szófordulataival, lendületével. „Hazudni, hazudni, hát a cigányok nagyon szeretnek, meg tudnak is...” – robban be a térbe az élénk ruhájú cigánylány, aki elindítja narrátorként a mesét, megidézi a vízen átkelni akaró cigány képét, s általa a hazugság eredetét. Három csóró deák és a ravasz cigány három lóvátetés-történetét követjük nyomon, a „mi van a cigány kalapja alatt?”, a kidöntendő fa alatt elrejtett kincs és a halálból feltámasztó botról szóló történetek során. A színjátékos hangos, érthető beszédű, eltökélt jelenléttel bíró nagykamaszok, s a csoportos jelenetekben néhány kisebb lányka is feltűnik. Meghatározó eleme a játéknak a közös éneklés, visszatérő dallal. „Zöld az erdő, zöld a hegy is, a szerencse jön is, megy is...” – színváltást látunk, biciklikerekkel játszó kislányokat, patakban mosó nők guggoló csoportját, és a három deáknak a cigányok múltjáról-eredetéről mesélő asszonyt (tarot kártyával – ami túlzó sűrítés), így a csoport számára mindenkinek ad feladatot a rendező, Mucska Melinda. A textíliák, kendők használata (betekert lányok a fatörzsek, kék lepedők a víz stb.) a rongyos világot hozza be képbe, s az élénk, állandóan mozgásban lévő színpadi játéktér jellemzi a becsapós

mese megjelenítését. Saját szóhasználat, apróbb fizikai játékok által válik élővé a két kocsmajelenet, s a kórusban, együtt zengetett dialógus pedig támogatja a játszókoncentrált jelenlétét, a közösen megjelenítés erejét mutatja fel. Egy-egy üres, „mutogatós” némajátéktól, az illuztratív mimelt cigánytáncos pár forgó mozdulattól és a kamasz lányok-fiúk zavartságából adódó felületes játéktól eltekintve, valós interakciókkal működik a színpadi alkotásuk. Mágikus pont az előadás utáni tapsrendből kipattanó narrátort alakító lány közvetlen kérdése a publikum felé: „Akarják-e, hogy mondjak egy cigány áldást?” Kértük-kaptuk. (Ezüst minősítés, különdíj a sokszínű kulturális hagyományok ápolásáért.)

Színfalók

Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola

El ne mondja senkinek!

Rendező: Mucska Melinda

Kétszer kezdődik el a narrátori vicc eszközével élve (valóban megismétlik a játék elejét) a találkozó második pletyka-meséje, az *El ne mondja senkinek!* című előadás, ami korosztályának megfelelő, élő, pulzáló játék. Alsós lányok, kékfestő szoknyás népviseletben, horgolt kendőben, kötényekben a hátsó, középső járásból érkeznek a pletykáló asszonyokként énekelve, a férjek a kocsmái poharazásukat pléh italkimérőkkel idézik meg, megkötik a fogadást a pletykálás leleplezéséről. Beszédmódjuk a hagyományos falusi megszólítások és egyéb szóhasználatban gazdag, hanglejtésük még kissé éneklő, ám huncutságuk és a játékörömmük töretlen. Az előadás egyik katalizátorként működő és egyedi találmánya a lány kisbíró, aki kidobolja a híreket, melyek aktuális falusi történekekről tudósítanak humorosan, köztük a „megtojt ember” mesei hírt. A pletyka fokozását élvező játszókoncentrátsága a közönségben is rezonál (hiába másodjára látja aznap az alaptörténetet), s a csattanó is ül. Sajnálatos azonban, hogy a néma interakciók tartalmatlanok, „mórikáló” mutogatások maradnak, amik gyengítik a színjáték stílusát, erejét. Saját megoldása a csoportnak, hogy elhangzik: „édes a pletyka”, hisz az unalom üzését is szolgálja. Ezzel a megállapítással elfogadja, hogy gyarló emberek vagyunk, s még arra is tesz utalást, hogy nemtől függetlenül hajlamosak vagyunk rá – így irányítja a néző figyelmét a rendező és a csoport által választott fókuszra. Tisztán érzékelhető a Mucska Melinda által vezetett csoportokban (Színfalók és Tűszdrámások) a korosztályok egymásra épülő munkája, a távlatos gondolkodás, s a mesei történetek választásával a kis- és nagykamások életének teljesebbé tételére törekvés. Gratulálunk elkötelezett munkájához! (Ezüst minősítés, különdíj a sokszínű kulturális hagyományok ápolásáért.)

Turbó Csiga

Siófoki Beszédes József Általános Iskola

Game over – avagy a következő szint

Rendező: Takács Tünde

Gitárszóval festi alá a csoportvezető a *Game over – avagy a következő szint* előadását, melyben több mint húsz 1-2. osztályos siófoki színjátékos briliáns együttműködésének lehetünk tanúi. Több meséből összegyúrt színpadi játék során megelevenedik előttünk a fekete sárkány rémisztő teste-feje, az ő vára, s persze a király, aki lánya kezét ajánlja a hősnek. A hős pedig, mint a keretjátékból kiderül egy videojáték figura, akivel végigjátsszuk a mesét. Az útnak indulás, a segítő figurák (a kiskacsák) visszatérő megjelenése, a kulcsok keresése-fellelése mint

próbatétel (virtuális kincskereső játékok klasszikusnak mondható motívuma) kiváló, tipikus mesei elemek, melyekben láthatóan otthonosan és lelkesen mozognak a színjátászok. Tiszta helyzeteket kapunk, a térszervezés értelmez és lefesti a helyszíneket, figurákat, amikor a gyerekek magukból alakítják ki az állatokat, a várfalat, a kopogtatót a vár kapuján. Erőtéljes, jól artikuláló, kifejező beszédmodú színjátászokkal találkozhattunk, ami külön kiemelendő értéke a Takács Tünde drámatanári és színjátászó csoportvezetői munkásságának.

Az „Egyszer volt, hol nem” közösen énekelt dal a 15 perces produkció végén felold és lezár, amennyire ezt a „Game over – ez már a következő szint” visszazáruló keretben lévő megszokottság feszültsége engedi persze. A tavalyi játékhoz képest idén a testvérpár másik tagjának története nem kerekedik le, kiderül, hogy a „Sötétség királynője” elvarázsolta a Fekete Sárkányt, mert az nem vette el őt feleségül... Kreatív, meséből a valóság felé kikacsintós történetem keretezi tehát a játékot, fokozva a publikum derültségét. (Arany minősítés.)

Vackor

Szent József Iskolaközpont

Háry János

Rendező: Bertáné Hargitai Margaréta

Garay János és Zalán Tibor Háry-szövegeire épül a Vackor csapatának előadása, melyben fekete cilinderek és kokárdás piros huszársapkák, piros-fehér-zöld pólók adják a színpadkép alap-elemeit, valamint a színjátászok által létrehozott statikus képek. Huszárdal zenei bejátszásával indul meg az előadás, a vetítőlétrán egy templom homlokzata és előtte néptáncos gyerekek jelenítik meg a színpadon lévőkkel egy időben a csatába vonuló huszárokat és a tőlük búcsúzkodókat. Sajnos a technika ördöge késleltette a nyitóképet, a hang is később érkezett, amitől a játászok megzavarodtak kissé, a vetítést igyekeztek követni, ettől mi nézők is elbizonytalanodtunk. A rajzfilmes Háry-fej megjelenésekor lassan magukra találtak a gyerekek a színpadon, s a katonai kiképzés felmosórúdjaival formagyakorlatot végeztek, majd Háry a harctéren nyakoncsípi Napóleont. Mendikáló szövegmondást hallunk, a mozgás pedig kissé „koszos” a menekülő francia sereg ábrázolásakor, ám a sárba ragadt hintó kihúzásáról szóló Háry-féle nagyotmondó történetre már magukra találnak a színjátászok, s a közönség is jót derül a francia királylány tollas-kalapos figurájának megmentésekor. Leleményes szöveg-kiegészítéssel zárta a mintegy 20 perces játékát a nyolc főnyi kis csapat: „Következő mesémet elmondom majd máskor, / ha lesz még Weöres Sándor / Színjátászó találkozó.” Töredezett előadásban, a betegségek miatt kevésbé koncentrált csoport mutatkozott be ezen a napon, ám a darabválasztás eltaláltságáról még így is tanúságot tettek, mosolyt is csaltak nézőik arcára a magyar kultúra elhíresült vitéz lóditójának történetei által. Bárcsak magasabb óraszámokban foglalkozhatnának a drámajátékkal-színjátékkal a csoport tagjai (is)! (Bronz minősítés.)

Tóth Szilvia

Vas vármegye

Celldömölk, 2023. április 24.

Soltis Lajos Színház

A Soltis Lajos Színház rutinos szervezője a Weöres Sándor Országos Gyerekszínjászó Találkozók egyes fordulójának. Nem véletlen, hiszen mind a tér – a színpad és a közösségi együttlétre alkalmas fogadótér –, mind a szervező háttér tökéletesen passzol a gyerekszínjászók igényeihez. A színház munkatársai közül többen – és ez a szám folyamatosan növekszik – drámapedagógusok, akik ismerik a csoportvezetők, csapatok fellépés előtti izgalmát, és mindenben támogatják őket, hogy az előadás a lehető legjobb formáját mutathassa meg a Találkozóon.

Szerkesztői jegyzet: a hat előadás közül háromról kaptunk beszámolót. Ezeket örömmel közöljük.

Tücsök Bábcsoport

Celldömölki Városi Általános Iskola, Celldömölk

A lila majom

Csoportvezető-rendező: Nagy Márta

(Ezüst minősítés.)

Baloca Gyermek Színjászó Kör

Élő Forrás Hagyományörző Egyesület, Kiscsősz

Ürgeöntés

Csoportvezető-rendező: Kovács Zsuzsanna

(Bronz minősítés.)

Nevesincs Kompánia

Celldömölki Ádám Jenő Alapfokú Művészeti Iskola

Nyugi, elmúlik

Csoportvezető-rendező: Nagy Zsuzsi

A naplóírás szabályaival indít a Nevesincs Kompánia előadása, amiből sejthető, hogy egy életjátékot fogunk látni, és nem is csalódunk. A való életből kiemelt problémák sora kezd burjánzani a naplóbejegyzésekben, a hétköznapi nehézségektől egyre súlyosabb problémákig jutunk – megbélyegzés, társas konfliktusok, baráttalan magány –, sokszor meglepő őszinteséggel beszélnek a játszóknak olyan tabunak számító kérdésekről, mint például a szörtelenítés. És amikor mindez már kiszámíthatóvá, vagy épp túlságosan nyomasztóvá válna, az előadás egy felnövéstörténeti ívet kezd felrajzolni elénk, beköszön a naplóbejegyzésekbe a szerelem, és ez ellentételezi az addig látottakat, aztán egyre inkább átcsap mindez az elmúlás kérdésébe. A „jó állapotú, használható kamaszok” megéri a kidobásra, az elengedés azonban nem könnyű, sokszor fájdalmas folyamat. A díszlettel üres térben néhány kellékből, és a játszóknak által megalkotott képekből épül fel a színpadi világ, melyen egyre jobban eluralkodnak a gyerekkor plüssállatai – hatásosan ellenpontozva a felnőtté válás rohanó éveket. Ezt a határpillanatot feszíti ki a produkció zárata is, a játszóknak vallomásait, reményeit, vágyait halljuk, utolsóként épp ezt: „Apa, felemelnél? Tartanál a karjaidban?” (Ezüst minősítés.)

Baloca Gyermekek Színjátszó Kör

Élő Forrás Hagyományörző Egyesület, Kiscsős

A rátóti csikótojás

Csoportvezető-rendező: Kovács Zsuzsanna

Nagy kedvvel mesélik a kiscsőszi Balóca Gyermekek Színjátszó Kör játszóit az ismert történetet. Könnyedén megnyerik maguknak a közönséget is. Ami azonban ennél is fontosabb, hogy egy több korosztályból álló közösséget is látni enged az előadás, a csapatmunka, a pillanatnyi reakciók, az éppen adódó színpadi nehézségek megoldása az előadás szerves részévé válik, és mindezt azért esik olyan jól nézni, mert a játszóik a nézőtérre is átsugárzó szeretettel segítik a társait. Nem véletlen, hogy Kovács Zsuzsannát közösségteremtő munkájáért különdíjjal jutalmazta a zsűri. Ráadásul több kiemelkedő alakítást is felvonultatott a produkció, Kovács Benedek meg is kapta „A legnagyobb tökmag”-nak járó különdíjat. A kiváló előadóművészi érzéket csak még jobban kiemelték az olyan pillanatok, amikor – csak egy példát hozva a sok közül – a játszóik a jelenet közben kiáltanak ki egy takarásban ragadt társuknak, hogy ugyan, méltóztasson már bejönni, hiszen a színpadon jelenése van. A közönség hálával fogadta mindezt. (Bronz minősítés.)

Túl nagy a csend

Celldömölki Ádám Jenő Alapfokú Művészeti Iskola

Nem Mi

Csoportvezető-rendezők: Pesti-Martón Mercsi és Tóth Ákos

(Arany minősítés.)

MeseFaCsemeték

Vargha Gyula Református Óvoda és Általános Iskola, Nemesgörzsöny

A csodafa

Csoportvezető-rendező: Pulay Róbertné

A csodafa története meghatározó, olykor megrendítő vallomássá válik a nemesgörzsönnyi **MeseFaCsemeték** feldolgozásában. A történet alaphelyzete és szerkezete maradt meg csupán – a szereplők maguk is gyerekek, akik sok időt töltenek egy fa körül, melynek üregébe belépve mindenki a saját kedvenc meséjébe jut. A csoportvezető drámapedagógiai munkáját dicséri, hogy minden játszó képes a történeten keresztül a saját életére és problémáira reflektálni: megélt vágyak, szorongások kelnek életre egy biztonságos távolítást teremtő mesében. Olykor magából a drámajátékból születik jelenet – a kertészt például az ismert ördög-angyal játék keretében igyekeznek meggyőzni a többiek arról, hogy mit is kellene épp tennie szerintük. A tét számukra nem kicsi: a képzelet és játék metaforájává terebélyesedő csodafa léte a kérdés. A jó végül győzedelmeskedik, ahogy egy mesétől ez el is várható, ám a mese és a realitás keveredéséből kidolgozott színpadi nyelv finoman jelzi azt is, hogy a valóságban mindez nem ilyen egyszerű. (Bronz minősítés.)

Szivák-Tóth Viktor

Csongrád-Csanád vármegyei találkozó

Szeged, 2023. ápr. 21.

Szent-Györgyi Albert Agóra

Szeged évtizedek óta várja, neveli a gyermekszínházasokat, otthon ad csoportoknak, országos, megyei, regionális találkozókat szervez, idén sem volt ez másként. Nem tartom véletlennek, hogy a Paál István által jegyzett Egyetemi Színház itt született meg, hiszen hagyománya, kultúrája van a szegedi amatőr színházasoknak.

Országos szinten kiemelkedő az, hogy **tizenhét csoport jelentkezett**, bár betegség miatt két csoport lemondta a részvételt, de tizenöt előadás mennyiségben még mindig az élmezőny. És ha csak ez lenne az érték, az sem lenne nagyon nagy baj, viszont a minőség és a mennyiség együtt lepték meg a zsűrit.

A Szent-Györgyi Albert Agóra idén is méltó körülményeket tudott teremteni az előadásoknak, és itt nem csak a kiváló színházi feltételekről van szó, hanem a szabadidős lehetőségekről is. Az évtizedek rutinja pedig garantálta a szervezés zökkenőmentességét.

Szilágyi Gábor hat csoportot nevezett, négyet tudott elhozni. Szilágyi Gábor önmaga egy intézmény. Hat helyen hat csoportot vezet, ez több mint száz színházasot jelent, minden csoportjával előadást készít, és nem is akármilyent. Minden előadására jellemző, hogy a gyerekek kreativitását használva láthatunk ötletparádákat, váratlan megoldásokat, és nagyon szórakoztató történetmesélést. Minden előadására jellemző az átgondolt, pontos dramaturgia és az új formák keresése. *A jóvá tett gonoszok* című előadás volt számomra a legizgalmasabb rendezés. Létrehozott egy térformát: négy kis tornapadból alakított ki egy négyszöget, a négyszögön belüli területet időn és téren kívülinek nyilvánította a játék, amikor bármilyen megszólalásra került sor, az a padokon, illetve a padokon kívüli területen történt. Hatalmas ötlet! A baj az, hogy nem volt idő és energia ennek a végigvitelére, teljes kihasználására. Ennek a misszióknak, amit Szilágyi Gábor képvisel, ez a hátránya. Iszonyatos energiát emészt fel: az, hogy hat csoportnak meg kell találni a darabot, majd színházra kell rakni. Finomhangolásra már nem nagyon jut lehetőség. *A Szilaj Pista* a rendezéssel és az eszközhasználattal alkotott maradandót, *A bugyuta ember* a színészi játékkal, *A jó tett helyébe* pedig az ötletparádájával hagyott nyomot az időben.

Erdei-Soczó Gabriella három előadást hozott. Minden előadásán látszott, hogy ízig vérig drámapedagógus. Hihetetlenül erős csoportösszetartás, közösségi munka, és láthatóan minden gyerekek élvezik azt, amit csinál. Teli ötletekkel, váratlan szituációkkal. Egy ikerpár is szerepel a játékban, ami remek lehetőséget ad a sovány és a kövér királylány megformálására, természetesen Gabriella él is a lehetőséggel. De említhetném azt az ötletet is, amikor egy kifújható és visszagöndörödő síp lép működésbe egy trombita hangjára... A játékosok hihetetlenül erős együttléte, játéka igazi színházi pillanatokkal eredményezett. *A Grincs* sem sokkal maradt el az előző játéktól, de azt, sajnos, mindannyian tudjuk, hogy a darabválasztásnál eldől minden gyermekszínházas előadás sorsa. Sajnos, *A Grincs* nem az a történet, ami az irodalom élvonalába tartozik. *Az erdő titka* szintén bravúros ötleteket hozott, rendkívül jó figurákkal, külön nagyszerű az, hogy Lázár Ervin meséjét nem szentírásként kezelték, hanem kiindulópontnak. Egy picit szigorúbb rendezéssel még pörgősebb lehetett volna.

Lantosné Horváth Irén két csoportot hozott a fesztiválra. Évek óta figyelemmel kísérem a munkáját, és úgy látom, most ért el oda, hogy önálló formanyelvvel rendelkezzen. Ez az ő

esetében pontos dramaturgiát jelent, precízen jelöli ki játszóinak számára a határokat, ezeken belül viszont teljes a szabadsága a csoportnak. Ezért jöhetett létre egy olyan bravúros előadás, mint a *János vitéz*, ami tele van a csoport ötleteivel. Csak egy példa: honnan tudja a magyar huszár, hogy merre van Franciaország? Hát nyilván a GPS! És hogy hogyan navigál a GPS – itt már sorjáznak az ötletek, hiszen ez már a XXI. századi kiskamasz világa. A *Zöld Péter* című előadáson pedig látszik, hogy méltó utódai lesznek a János vitézt játszó csapatnak. Teli vannak ők is ötletekkel, a megvalósításban kissé még bizonytalanok, de sok-sok gyermekszínjátzó év van még előttük.

Horváth Kulik Szilvia fesztiválnapja a mesebeli királyé. Egyik szeme sír, másik nevet. Kedvence, amit már több éve gondoz, a *Fehérlófia*. Csodálatos rítus, hangok, képek lenyűgöző kavalkádja, odaszögezi a nézőt, nem lehet a hatása alól kikerülni. Szenzációs játék, hihetetlen fegyelemmel, pontossággal játszott előadás. És megtörtént a csoda, ezt a remek előadást felülmúlta a másik, *A hétfejű tündér*. Hogy miben és hogyan? Mindkét előadásra jellemző, hogy mitikus, balladisztikus hangulatot teremtenek a hangok és a képek. Lepkek, fények kavargása nyugtözi le a nézőt, de a Lázár-mesénél valami több is történik. Olyan hihetetlen erővel sajátja a főszerepet játszó lánynak a mesebeli karakter, hogy könnyet csalt a szemembe. Az igazi Nagy színházi pillanatot, az itt és most pillanatot igazán itt történt meg velem: együtt éltem át a főszereplővel tragédiáját, és a megtisztulás pillanatát is. Talán még picit jóvá tudok tenni az elkövetett hibából, gondolhattam együtt a főszereplővel.

Mindig féltő, ha Lázár Ervin kerül a gyermekszínjátzóknak műsorrendjébe, mert a látszólagos könnyedsége ellenére nagyon fogós rendezői feladat. Ezen a napon három Lázár Ervint láttunk, mindhárom kikerülte a csapdát.

A Dózsa György Általános Iskola színjátszóinak egy Wodehouse regény adaptációját hozták. A *Forduljon Psmithhez* című történet nagyon nehéz dolog egy gyermekszínjátzóknak. Az a gond, hogy az angol humor színpadi formájában nem igazán abból adódik a humor, hogy mit mond a szereplő, hanem abból, hogy azt hogyan teszi. Speciális műfaj, nem biztos, hogy gyermekszínjátzóknak való. De nincs baj, **Marton Melinda Klára** előtt még rengeteg lehetőség áll, lelkesedése példaértékű, az ahogy a gyerekekkel bánik mutatja azt, hogy ízig-vérig kiváló pedagógus.

Lovai Ágota régi motorosa a gyermekszínjátzóknak. Szerkesztett játékokkal, verses mesékkal lopta be magát a nézők szívébe. Idén egy mesét dolgozott fel a csoportjával (*Varázsgömb!*). Újra és újra lenyűgözi a nézőt azzal az egyedi, ritmusra, dallamra, fergeteges lendületre épülő játékkal, amely egyetlen lassuló pillanatot nem tartalmaz. Ágota előadásait nézve mindig Fodor Misi jut eszembe, azt hiszem, ennél nagyobb dicséret nem mondható. Az idén még egy új elem is beépült a rendezésébe. A szokásos mesebefejezés tartalmazott még egy csavart, egy teljesen váratlan gondolatot, ami az utolsó pillanatban is tudott még egyet emelni a játék gondolatiságán.

Szabóné Csepregi Boglárka csoportja egy indián mítoszt dolgozott fel. Nagyon nehéz, súlyos bűnököt hordozó történet (*A hét bűnbánó testvér*). Nagyon szép képeket találtak hozzá, talán egy dolog nem sikerült igazán: azoknak a rítusoknak a kidolgozása, amelyek átszötték az egész történetet. Így is szép, kerek előadást kaptunk, de kicsi hiányérzettel, olyan érzéssel, hogy egy nagyon nagy történet ment el mellettünk. Az irány nagyon jó, már csak egy kicsi kell, hogy erős színházzá váljon.

Polyákné Márta Krisztina Weöres verseket rakott színpadra. Öröm volt hallgatni, nézni. Jó zenék, csodálatosan éneklő gyerekek, hitelesen megszólaló Weöres szövegek. Ez a szerkesztett játék csúcsa (*Mi volnék?*), amikor a néző elfeledkezik arról, hogy történet is kellene, mert nem fontos. Ami fontos, az a szépség, ami az adott pillanatban megjelenik, és erről bőven gondoskodnak a játszóok. Gyönyör volt a játék minden pillanata.

Ha a szegedi fesztiválnap alapján szeretném megítélni a pedagógia jelenlegi állapotát, akkor azt kellene mondanom, hogy minden tökéletesen rendben van. De a beszélgetések alatt elhangzottak olyan mondatok is, hogy még egy szakkört sem fizetnek a pedagógusnak, nincs rá pénz. Amit láttunk, az nyolc tanár saját erőfeszítése, néha méltatlan körülmények között, csupán saját alkotói vágyaikat követve, hiszen a külső motivációk gyakorlatilag mára megszűntek. Hogy még ma is történik valami értékes a gyermekkultúrában, az csak nekik köszönhető.

Kis Tibor

KÖSZI

Budapest, 2023. április 15.

Kőrösi Csoma Sándor Kőbányai Kulturális Központ

A Kohó Műhely szervezésében egy rendkívül sűrű, izgalmas és pörgős fesztiválon vehettünk részt a Kőrösi Csoma Sándor Kőbányai Kulturális Központban, vagyis a KÖSZI-ben. Túlzás nélkül állítható, hogy minden előadás komoly színházi és pedagógiai értékkel bírt. A nap bevezetéseként Farkas Atilla játszott a gyerekekkel a kulturális központ előtti téren. A szemerkélő eső ellenére a nagy közös játék meghozta a várt alaphangulatot és lendülete kitartott egészen a nap végéig. Hatalmas öröm volt látni, hogy a csoportok végignézték egymás előadásait, szurkoltak és tapsoltak mindenkinek, így a nap igazi fesztiválhangulatban telt. A jó hangulathoz hozzájárult, hogy az előadások témaválasztása, dramaturgiai és színpadi megoldásai komoly színházi élményt tudtak nyújtani a nézők számára. A szakmai beszélgetésen kiderült, hogy a látottakon felül milyen komoly pedagógiai munkát és milyen – az elvárhatón jóval túlmutató – egyéni pedagógusi erőfeszítéseket kívánt a színpadra lépő csoportok összetartása és egységbe kovácsolása.

Az **Ispiláng** csoport *Az egerek gyűlése* című előadása egy hatalmas közös játék, amiben egy egész osztályt láthattunk a színpadon. Nagy előnye a produkciónak, hogy a rendező, Gintli Júlia remekül mozgatja a tömeget. A főbb szereplőket kivéve a többieknek egy-egy sor szöveges szerep jut csak, megszólalásuk azonban így is karakteres, erős és hiteles. Láthatóan magukénak érzik a gyerekek a történetet és szívesen vesznek részt a játékban. Az előadásért Gintli Júlia a legjobb első rendezés különdíját nyerte el.

A legjobb mesélő című előadás egy izgalmas dramaturgiával felépített játék a megfelelési kényszerekről és a kiközösítésről. A **KicsiFazék** színjátszó csoport előadása magabiztos csoportvezetői és rendezői kézzel készült (rendező: Csörgei Andrea). A témaválasztás, a színpadi mozgás, a térhasználat és a kellékek egysége remek, a diákok játéka szép és egységes. Erénye a produkciónak, hogy a szöveges megszólalások mellett hitelesek a szöveg nélküli színpadi mozgások és gesztusok, valamint izgalmas és átgondolt a kellék lufik hol szimbolikus, hol konkrét jelentéstartalma.

A **Diadalos Csicsergők** csoport *Pletykás asszonyok* című előadása szépen mutatja be a falusi világ életképeit. A klasszikus jelmez és díszletvilág talán kicsit távol áll a gyerekektől, azonban a közösség játékkedve és Szilvási Ildikó rendezése ezt a távolságot igyekszik feloldani. A szakmai beszélgetésen felmerült az ígéretes előadás továbbfejlesztésének lehetősége: a gyerekek és a történet kapcsolatának megerősítése és a mese téjének további kutatása.

Haragonics Zalán, fiatal drámapedagógus bemutatkozása a találkozón egy izgalmas és friss gondolkodású előadást hozott *Szárnyal a 3.e* címmel. A **Szecsői Nagyszínpad** produkciója a gyerekek gondolataira és improvizációira épül. Az előadás nagy előnye, hogy kortárs közegben dolgozza fel az egyformaság/különbözőség fontos kérdését úgy, hogy közben valódi mese tud maradni. A gyerekek láthatóan magukénak érzik az előadást, pontosan tudják, hogy miről beszélnek a színpadon. A jelenetek pontosítását talán egy kicsit erősebb rendezői kéz segíthette volna, az előadás azonban így is szép sikert aratott a találkozón.

Csörögei Andrea két rendezéssel volt jelen a találkozón. Második előadása a **KisFazék** csoport *Himinbjörg, a mennyei mostoha* című produkciója volt. Ahogyan *A legjobb mesélőben*, itt is határozott és céltudatos rendezői kéz munkája látszik. Remek mozgásszínházi megoldások (kiemelten a fészek koreográfia), szép képek és hangulatok jellemzik a csoport munkáját. Sajnos az előadás kidolgozatlanul került a találkozóra, így teljes fényében nem pompázhatott. Ha azonban lesz még idejük dolgozni az anyagon, akkor egy igazán fontos előadássá fejlődhet ez a munka is.

Az előadások után is elhangzott, de nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy minden tiszteletünk azoké a pedagógusoké, akik nap, mint nap dolgoznak a gyerekekkel és a „kötelező” munkán felül velük maradván művészeti élménnyel és a drámajáték tapasztalatával segítik, fejlesztik őket. Még egyszer: hatalmas KÖSZI!

Somogyi Tamás

Bács-Kiskun vármegyei találkozó

Kecskemét, 2023. május 5.

Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft.

Szakmai zsűri: Ákli Krisztián, Körömi Gábor

Megkésett beszámoló elé

Nem magyarázatképpen, de persze mégis. 2023. május 5-e, a kecskeméti találkozó után nálunk az iskolában minden egyszerre zajlott. S miközben semmi, de tényleg semmi olyan nyugodt pillanatom nem volt, amikor megírhattam volna ezt a beszámolót, mellette hiányzott Laci motiváló emlékeztetője is, ahogy szelíden megkérdezi, mikor kaphatja meg az anyagot a DPM számára. Így eddig elmaradt az első elküldött írás szerkesztő által átnézett változata, amikor látom, hogy sete és suta mondataimból hogyan lesznek gondolatok. Vagy fordítva, sete-suta gondolataimból hogyan lesznek egész mondatok. Aztán persze ott van magyarázkodásul maga az élmény is, Józsa Katáéknál a Kecskeméti Ifjúsági Otthonban (már Hírös Agóra Ifjúsági Otthon) mindig olyan nagyszerű az egész WSO, hogy nem lehet csak úgy kutyafuttában írni, s persze az sem jó, hogy miközben önmagát ismétli az ember, hogy megint milyen jó volt ott lenni, milyen jó volt színjátszónak lenni Kecskeméten, felhívjuk az olvasók (olvasók?) figyelmét a pályázat nehézségeire, a pénzszerzés göröngyös útjaira, s mindezek mellett és ellenére

arra a nagyszerű napra, amivel a Hírös Agóra megörvendeztette Bács-Kiskun megye, vagy inkább Kecskemét elkötelezett színjászait.

A szokásos bevezető játék után, amikor Thália szekerén Józsa Kata irányításával megérkeztünk Kecskemétre, felcsendült a harangjáték, majd Barta Dóra, a Hírös Agóra Nonprofit Kft ügyvezető igazgatója köszöntötte a résztvevőket.

Ákli Krisztiánnal összesen tizenhárom produkciót, a gyermekszínház változatos és színes tárházát láthattuk ezen a napon a mesefeldolgozásoktól a mesejátékokon és a szerkesztett játékokon át egészen az életjátékokig.

Egy csoport érkezett Jászfényszaruról, egy Budapestről, a többi mind kecskeméti. A megyéből máshonnan most nem jöttek színjász csoportok. Az ebédszünetben a zsűri közreműködésével a Magyar Drámapedagógiai Társaság Padavan programja segítségével két ifjú drámapedagógus, Bolgár Kata és Zoltán Melitta közösségi játékokkal színesítette a napot.

Előszámlálás

Az első játék egy mesefeldolgozás volt, *A molnár, a fia, meg a szamár* című mesét mutatta be a **Tücsök Csoport**, La Fontaine írása nyomán. Vass-Eysen Ábel és Szabóné Kovács Andrea vezetésével a kis csoport játékában örülhettünk a másodikos lányok és fiúk élő játékának. Közben elmesélték nekünk ezt a történetet, kiderült, milyen tisztán beszélnek a színpadon, milyen jól használják a bábót, s milyen jól alkalmazkodnak a csoport adottságaihoz. (Ezüst minősítés, a Ciróka Bábszínház különdíja.)

Nagypál Mária vezetésével a **Hepehupa csoport** közös dramatizálással készült, *A pletykás asszonyok* történetét dolgozták fel. Nagyszerű a kezdés, ékes példáját láttuk annak, hogyan lehet mesét feldolgozni kiskamaszokkal. Ugyan az előadás kicsit statikussá válik a végére, érdemes lehet dolgozni a tájszólások megjelenésén is illetve a kalapok és nyakkendők rendén, de jókedvű és kedves előadásnak lehettünk tanui. (Ezüst minősítés, a Kecskeméti Katona József Színház különdíja.)

A **Diridongók Csoport** afrikai népmesét dolgozott fel, *A szél ítélete* címmel. A kreatív-zenei betéteket a társ-rendező-csoportvezető, Szabóné Kovács Andrea készítette, a másik rendező, csoportvezető a fiatal drámatanár, Vass-Eysen Ábel volt. Nagyszerű a zenei háttér, remekül bánnak az óriás kígyó bábbal, a csoport értőn és érzékenyen meséli el a különös történetet, mely egyszerre szól a megművelt földről, de közben egymás kultúrájának megismeréséről és elfogadásáról. (Arany minősítés, különdíj a mesefeldolgozásért.)

Különös nevet választott magának Becsei Szilvia csoportja. A „**Fejjel a falnak**” színjász csoport tulajdonképpen tizenhét kiskamasz, akik jeleneteikkel életjáték szerűen egy osztály életébe engednek bepillantást. Egyszerre szól a játék az elköteleződésről, az új barátokról, a jó és rossz lelkiismeretről. *VálaszTANi* az előadás címe, s a címben rejlő játékkal is fő életterükhöz az iskolához kötődik az előadás. A díszletként használt sörösrekeszek talán annyira nem kötődnek az iskolához, de változatosan használhatók és könnyűek. Jók a zenék, ugyanakkor talán a végén talán a playback helyett jobb lenne az élő énekes. Így kell hatodikosokkal jeleneteket felépíteni, remek gyerekkaraktereket mutatnak a játszó, s mire összeáll az osztálykép, tanúi lehettünk egy barátság fel és leépülésének. (Ezüst minősítés, az Otthon Mozi különdíja, közönségdíj.)

Ebben az évben Petőfi Sándor születésének 200. évfordulóját ünnepeljük, így természetesen több csoport választotta előadásában Petőfi versek feldolgozását, Így tett a **Refizetek színját-szó csoport** is. Boldis Anna Kornélia csoportvezető, rendező vezetésével mutatták be a *Füstbe ment terv* című közös dramatizálást. A műfaji megjelölés a csoport bemutatkozásából származik, az előadásban gitár kíséretet is használtak. A sok-sok fiú a színpadon bemutatta, hogyan lehet értőn és értelmesen játszani Petőfi klasszikus verseivel. Nem csak megközelítési módokat, hanem feldolgozásokat is kerestek. Bár az előadás vége a háború témájának aktualizálásával kicsit didaktikussá vált, de sok-sok tiszta tekintet az mutatta meg az Ifjúsági Otthon közösségének, hogy Petőfivel igenis lehet érvényesen a színpadon dolgozni. (Ezüst minősítés.)

Jászfényszaru szinte már hazajön a kecskeméti találkozóra. Immár évek óta megszokott, hogy Kovács Andrásné, Rozika néni örökségét tovább vivő **Napsugár Gyermekszínpad**, Kovács Tímea vezetésével Kecskeméten mutatkozik be. A Napsugár Gyermekszínpad Sue Townsend regényéből készített nagyszerű feldolgozást. A *13 és 3/4 éves nyöszörgései* címmel Adrian Mole életét életjátékként dolgozták fel. Bár itt-ott még lehet érezni, hogy nincsenek készen az előadással, mely kicsit Janikovszky Éva stílusában dolgozta fel a történetet, ugyanakkor remek pillanatokkal is megajándékozott minket. Remek a verekedés, sok poén ül az idősebb fiúknál, nagyszerű a Victory dance az előadás végén. (Bronz minősítés, különdíj a komplex pedagógiai munkáért.)

A széttáncolt cipellők című Grimm mesét a **Csiribiri** színját-szó csoport adta elő. Rác Anna-mária és Wamzer Gabriella dramaturgiában és zenében jól kiegészítik egymást, ez meg is látszik az előadáson. A lányok nagyon erősen játszanak, jó a fiú is, mint főhős. A nyafogós lányok felelősségre vonása után rohog előre a történet, közben megjelennek az ördögök is, talán csak a végére fullad ki az előadás az ötletekből. (Ezüst minősítés.)

Nagypál Mária másik csoportja, a **Drámakuckó** csoport is mesedramatizálást mutatott be, ezúttal a *Lúdas Matyit* dolgozták fel. Az ismert történetet feldolgozó előadásban ismét előkerültek a sálak és a kalapok. S bár rengeteg ötlet színezi az előadást, ennek ellenére a játszóknak még nem elég bátrak, sokszor csak felmondják a szövegüket, melynek a végén még a tanulságot is levonják helyettünk. (Ezüst minősítés, a Kecskeméti Katona József Színház különdíja.)

Nincs kecskeméti találkozó Sárosi Gábor színját-szó csoportja, a **Lazarcú Maszkák** nélkül. Régen több olyan csoport volt, akik nélkül elképzelhetetlen lett volna az Ifjúsági Otthon és a Weöres, mostanra ők maradtak. Az *Ajnácska* című mesejátékot Sárosi Gábor írta és rendezte, az előadás létrehozásában Barna Lilla koreográfus és Szörényi Júlia bábszínész is segítőként működött közre.

A játék egyszerre mesejáték és környezettudatos játék, mely kicsit talán didaktikus képekben meséli el a fa és az őt segítő lány, Ajnácskő történetét. Az elkészült színpadi kép a nagy tölgyfáról látványos ugyan, de sokadszorra felépítve már csak a színját-szók igyekezetét látom, hogy a zene végére mindenki fel tudjon kapaszkodni a társa nyakába. A csoport és a rendező hihetetlen munkafegyelemmel és technikai tudással meséli el a történetet, de a végén ottmaradt bennünk a kérdés: hogyan kapcsolódik ehhez a csoport? (Arany minősítés.)

A budapesti **Gádor színját-szók** előadásának címe: *Menők és lúzerek*. Wéber Anikó: Az osztály vesztese c. művét dolgozta át a csoport vezetője, rendezője Szabados Mónika. Az igen aktuális problémát feszegető regény és az azt feldolgozó előadás a „lúzerség” iskolai kérdéseit tárja a

közönség elé. Érzékeny a téma, és ehhez képest talán lehetne bátrabb a feldolgozás, melyben sokszor úgy éreztük, hogy csak egy szürke tömeg az osztály és a szereplők csak felmondják a szövegüket. Lehet ez védekezés és háritás is, mindenesetre a hatalmas felirat bevetítve azt erősítette bennünk, hogy bárkiből válhat áldozat. (Ezüst minősítés.)

A **Galagonya Együttes** Vass-Eysen Ábel és Szabóné Kovács Andrea vezetésével Petőfi Sándor válogatott versei, versrészletei alapján készítette el szerkesztett játékát *ÉNÓTEMI* címmel. Petőfi verseit a csoport egymásra figyelve és játékokból, beszédtechnikai gyakorlatokból kiindulva dolgozta fel. Szabóné Kovács Andrea zenei vezetésével nem csak színpadra adaptált verseket látunk, hanem inkább egyfajta közös rítust, mely egyszerre költészet és együttérzés. Nagyon sokat tesz hozzá a játékhoz az élő zene és az átgondolt képi világ, ráadásul választ kapunk egy fontos kérdésre is. Hogyan lehet népszerűsíteni gyerekek között a kétszáz éve született költő verseit a színpadon? Hát így. (Arany minősítés.)

A *csillagszemű juhász* történetét adta elő a **Kiskatonások színjátszó csoport**, Szálinger Balázs népmesét feldolgozó drámája felhasználásával. Négy remek színjátszó lány Tóth Ákos Károly csoportvezető, rendező, dramaturg irányításával foglalja össze a mesejátékot úgy, hogy a végére nem marad hiányérzetünk, megkapjuk a teljes mesét. Az egyenletes terhelés érdekében egyes szerepcserékkel, remek karakterek felvonultatásával igazából bepillantottunk a gyermekszínjátszás és a diákszínpad közötti csoport munkamódszerébe és csapatjátékába. (Arany minősítés, különdíj a magas színvonalú karakterábrázolásokért.)

Az utolsó előadás a **Kalamajka színjátszó csoporté**. Pilinszky János *Kalandozás a tükörben* című művét dolgozták fel, Rácz Annamária és Wamzer Gabriella vezetésével. A verses mese kép és gondolatgazdag előadása számos új asszociációt indított el bennem is. A tükörjátékoktól elindulva szép és varázslatos világot hoztak létre a színpadon. A műanyag fólia használata, a vízcseppek játéka egy kicsit azt jelezte is, hogy sokkal erősebb a rendezői kép, mint a közös alkotás, történetmondás élménye. De a ballada egyszerre szólt az eredeti mese mellett saját belső utunkról és a felnőtté válás titkairól. (Arany minősítés, a Leskowszky Hangszergyűjtemény különdíja.)

Körömi Gábor

A gyermekszínházi 2024-es rendezvényeiről

Ahol szerzőink belefoglalták szöveges beszámolójukba a minősítéseket, ott meghagytuk azokat. Ahol a minősítések listája mellékletként, jegyzőkönyvként szerepelt, ott már nem.

A 2024-es esztendőben gyermekszínházi csoportoknak kiadott minősítések teljes jegyzéke elérhető az alábbi címen:

<https://drama.hu/2024/04/xxxiii-weores-sandor-orszagos-gyermekszinhazso-talalkozo-varmegyei-minositesekek-2024/>

Mint ahogy a felelős szerkesztő jegyzetében olvasható: a 2024-es esztendő gyermekszínházi rendezvényei közül tizenhárom találkozóról kaptunk szakmai visszajelzést.

I. Szegedi Tankerületi Színházi Találkozó

Szeged, 2024. március 21.

Tabán Általános Iskola és AMI

Idén először került megrendezése ez a találkozó, kettős szándékkal. Egyik, hogy a tankerületi színházi csoportjainak találkozási lehetőséget adjon, másrészt nem baj az, hogy a Weöres-fesztivál előtt külső szem is látja az előadásokat, és esetleg jó tanáccsal is szolgálhat az addigra már a darabba „belevakult” rendezőnek. A felhozatal jellemző Csongrád vármegyére. Közben a szomszédos Békésben gyakorlatilag évek óta nincs csoport, itt, a korai időpont ellenére tíz csoport jelentkezett, a betegségek miatt három csoport lemondani kényszerült a lehetőséget, még így is heten játszottak a tabáni iskola színpadán.

Mindenekelőtt a körülményekről. Szilágyi Gábor és a Tabán csapata mindent megtett, hogy méltó körülményeket teremtsen. Színpadot építettek a tornateremben, megfelelő hangosítást biztosítottak. Minden csapat kapott külön öltözőt. Nem volt verseny, nem volt rangsor, a fellépés élményén túl egy-egy emléklappal és csokitortával gazdagodtak a csoportok. Ez kívülről egyszerűnek tűnik, de aki ismeri a ma általános iskoláját, az tudja, milyen irgalmatlan erőfeszítések vannak egy ilyen szervezés mögött.

Miáltal a Weöres-fesztivál előtt vagyunk, nem illik elemzést írni, hiszen a darabok még nem öltötték fel teljes fegyverzetüket: ezért csak a témákat, címeket, rendezőket szeretném felsorolni, egy-két mondatos bemutatással körítve, az előadások sorrendjében.

Pemetefű, Bari Károly: *Csoszrekár*. A verses mese a Lovai Ágotától megszokott igényességgel jelent meg harmadik osztályos gyerekek előadásában.

Detektívek, Gyilkosság a táncversenyen. Erdei-Soczó Gabriella a csoport improvizációból rendezte az előadást.

Forráskúti Színházi Találkozó: *Fülemile*. Arany János örökzöldjét Péter-Szabó Julianna rendezte.

Boniszínház: Szabó T. Anna *Senki madara* című meséjéből a Nagyvárad Táncegyüttes darabja alapján rendezett előadást Galánta Csilla.

A **Drámanók** csoport előadása Nemes Nagy Ágnes verseiből készült, a szerkesztett játék Szilágyi Gábor rendezésében került színpadra.

VÖSZÍ: *Hová tűnt a jókedv?* A mesefeldolgozást Bánáthy Jánosné és Mráz Fruzsina rendezte.

Mesemanók: *Babszem Jankó.* A némileg átírt népmesét Szilágyi Gábor rendezte.

Nagyon sok csoport akkor lép először közönség elé, amikor már a zsűri is ott ül a nézőtéren. Ők mindenképpen hátrányban vannak a rendszeresen fellépő csoportokkal szemben. Ez a délután ezt a hátrányt csökkentette. Az esemény motorja mindenképpen Szilágyi Gábor volt, aki nem csak szervezte a fesztivált, hanem két előadással szerepelt is rajta.

Mindenkinek ajánlom ezt a formát. Nem csak arról szól, hogy fellépési lehetőség, az sem mindegy, kik előtt játszol. Más az osztálytársak, szülők előtt szerepelni, és más egy olyan nézőtér előtt, ami teli van idegenekkel.

Végül, de nem utolsósorban: mindannyian, akik belülről is ismerjük a ma iskoláját, tudjuk, milyen nehézségek árán lehet bármit is létrehozni a kötelező minimumon túl. Akik ma alkotóközösségeket tudnak létrehozni tanítványaikból, minden tiszteletet megérdemelnek.

Kis Tibor

Ötvenöt éves a siroki gyermekszínhátszás

Idén ötvenöt éve annak, hogy Sirokban megalakult az első gyermekszínhátszó kör. **A siroki Művelődési Házban 2024. március 27-én az ötvenöt éves siroki gyermekszínhátszást ünnepelelék.** A program gerincét a köszöntő után gyermekszínhátszó csoportok bemutatkozása adta. Az Országgh Kristóf Általános Iskola csoportjai mellett felléleplek az egri Mozaik Suli színhátszói is.

A rendezvényen a Magyar Drámapedagógiai Társaságot Körömi Gábor alelnök és Kaposi László, az egyesület volt elnöke képviselele.

Mindazoknak, akik ott voltak, és azoknak is, akik nem tudtak eljönni, örömmel tesszük közzé a nagy hármas, Borics József, Rajnavölgyi Vilmos és Gál Zoltán csoportvezető-rendező tanárok írását: *a kezdetekről és a máig tartó sikerekről három olyan megszállott pedagógus mesél, akik egymásnak adták át a stafétát, és diákjaikkal öregbítetteék Sirok és a siroki iskola hírnevét.*

Borics József magyar-orosz-rajz szakos tanárként 1968-ban került Sirokba. Azt mondja, egy elrontott verssel kezdődött minden. Fialal tanárként belesült egy Radnóti-vers elmondásába, s ez annyira bántotta, hogy már csak dacból is elkezdett foglalkozni az irodalommal, s mindazzal, ami ehhez kapcsolódik.

– Az akkori irodalmi színpadok stílusát a szavalókórusos előadásmód jellemezte. Egy ilyen működött az én falumban is, amelynek tagja lettem.

Az Úttörővezető c. havilap Kincsesláda rovatában olvastam egy felhívást – a kor szóhasználatá szerint – felszabadulásunk 25. évfordulója alkalmából rendezendő műsor elkészítésére. Ezt a Kulturális szemle keretében 1969-ben mutattuk be, hét diákom részvételével.

A következő évben először helyi, majd felmenő rendszerben körzeti, járási, végül megyei szinten is sikeresen vettük az akadályokat. Arany minősítést szereztünk a *Csillag a homlokunkon* című pódiumjátékunkkal, melyet versekből szerkesztettem össze. Ez olyan lendületet adott

Gál Zoltán testnevelő tanár 1996-ban alapította meg a Bendegúzok színjátszó csoportot, mert kötelességének érezte, hogy tovább vigyék és erősítsék az iskolai színjátszás hírnevét.

– Mindig saját osztállyal dolgoztam én is. Mint osztályfőnök, lehetőséget láttam a gyerekekben. Mára a kilencedik generációval dolgozunk együtt. Az első megyei „weöresön” ezüst minősítést kaptunk, ami hatalmas lendületet adott. Gözerővel dolgoztunk, azon agyaltunk, hogy mivel lépünk fel a következő tanévben.

Aztán megtörtént a csoda! A siroki színjátszás történetében nekünk adatott meg először az a lehetőség, hogy képviseljük iskolánkat és Heves megyét a Weöres Sándor Országos Gyermekszínjátszó Találkozó gáláján, 2006-ban. Az ország legjobb húsz csoportja közé kerültek a Bendegúzok *A cigányból lett királyfi* c. előadással. Segítőmmel, Viktor Tünde tanárnővel napokig nem tértünk magunkhoz az örömtől.

Az évek során sok tehetséges diákkal foglalkozhattam. A próbák jókedvűen, néha bizony boszszankodva teltek. A legnagyobb gondot a darabválasztás okozta. Rendszerint vaskos humorú cigány népmeséket dolgoztam fel, írtam színpadra. Sikert sikerre halmoztunk, hullottak az arany minősítések és a különdíjak.

Azonban úgy éreztem, hogy másfelé kell nyitnom. Népi balladákat kezdtem átdolgozni, színpadra írni, rendezni. Az első balladám: *A fagyos király* az EMMI Különdíját is megkapta, majd újabb szindarabok hozták a „kötelező” aranyakat. (*Kőműves Kelemen, Ágnes asszony, A bajusz, Bolond Jankó*).

2021-ben én is örömmel vettem át a Gyémánt Okleveles Színjátszó rendező tanári címet, hiszen megfeleltem annak a feltételnek, hogy a csoport rendelkezzen legalább öt arany minősítéssel. Úgy gondoltam, innen már nincs feljebb. Tíz országos cím, rendezői díj, mi kell még?

Aztán egy újabb meglepetés. A Magyar Szín-Játékos Szövetség nekünk ítélte azt a Nagy András Lászlóról elnevezett NÍVÓDÍJ-at, melyet a 2022-es évadban nyert el a Bendegúzok társulat *A walesi bárdok* című előadása. Az ország legjobb gyermekszínjátszó előadása lett a miénk! A munka folytatódik, jelenlegi csoportommal keményen készülünk a következő megmérettetésre.

A történetnek nincs vége, hiszen majdnem minden kollégánk kivette részét a siroki színjátszás valamelyik epizódjából. Volt, aki kísérő tanárként jött velünk, volt, aki helyettesített, amíg versenyen voltunk, volt, aki besegített a jelmezek elkészítésében, volt, aki tánckoreográfiával támogatta a sikeres fellépést. Huszár Éva Julianna tanítónő pedig a Pereszkek kis csoportját terelgette a színjátszás kacskaringós ösvényén.

Nálunk az iskola és a község vezetése s minden siroki támogatja a gyermekszínjátszást. Tuza Gábor polgármester úr anyagi támogatással segíti a gyerekek utazását, egyéb kiadásokat. Megértő figyelem kíséri ténykedésünket.

Hírnevet szerzünk nemcsak az iskolának, a községnek, hanem Heves vármegyének is, és a hatvani tankerületnek is. Fontosnak tartjuk azt, hogy a színjátszás nemcsak szórakoztat, hanem tanít és nevel is. Erősíti a magabiztos fellépést, a csapatban való együttműködést és gondolkodást. Arról nem is beszélve, hogy jó beszédképességet lehet szerezni általa.

Egy szó, mint száz! Most ünnepelni kell! Megszorítjuk azoknak a gyerekeknek a kezét, akik sokat tettek a siroki színjátszásért. Köszönjük! Az iskolavezetésnek, a tantestületnek, a szülőknek, hogy segítették, segítik a munkánkat. Meg mindenkinek. Köszönjük! Köszönjük!

Itt a vége, fuss el véle! Aki pedig nem hiszi, az járjon utána!

Sirok, 2024

Borics József, Gál Zoltán, Rajnavölgyi Vilmos

Heves vármegyei találkozó

Eger 2024. április 11.

Forrás Gyermek és Ifjúsági Ház

szervező: Zentai Péterné (Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Pedagógusképző Központ)

zsűri: Kis Tibor, Lipták Ildikó

Az öt előadásban több tucat gyerek lépett színpadra a költészet napján. A lap olvasóinak igazán felesleges magyarázni, hogy miért különösen nagy érték ez. Ami viszont feltétlenül említésre méltó, hogy a gyerekek egymást is nagy érdeklődéssel és örömmel fogadták, nem kellett őket külön megkérni, hogy ne zavarják meg egymás előadását, és nézzék meg a többi játszót.

A **Felsőtárkányi Gyermekszínház Kör** *Osztálykirándulás* című játékát Petrényiné Juhász Judit szerkesztette és rendezte. Az életjátékban valódi alkotótársként vettek részt a változatos életkorú színjátósok, akik a szereplési helyzetben kicsit túl fegyelmezetten vettek részt. Jó kis történetet kanyarítottak tipikus osztálykirándulásos helyzetekről, remek karakterek és jó szereposztás jellemezte a történetet. Ha bátrabban „túltolnák”, és egy kicsit túlgondolnák a szituációkat, akkor vélhetőleg a gyerekek is érzékelnék, hogy felszabadultabban, nagyobb energiával is szabad csinálni az ilyesmit. Arany minősítéssel és a „legvalódibb történet” különdíjával jutalmaztuk a csoportot.

A siroki **Pereszkek** Huszár Éva Julianna csoportvezető rendezésében *A répa* című orosz mesét hozták el. Izgalmas volt a keretjáték, amiben a történetet két bohóc karakter vezeti fel, ugyanakkor a konkrét „répahúzigálás” a szokásos sémák szintjén maradt. Az átgondolt és precízen kivitelezett jelmezekben boldogan szereplő gyerekek között feltűnt nekünk néhány alulfoglalkoztatott diák. A beszélgetés során megtudtuk, hogy hallássérült és SNI-s gyerekek is a csoport tagjai. Az ezüst minősítés mellett a „legválasztékosabb jelmezek” különdíjával tért haza a közösség.

A **Szücsi Színház** *Csalfa asszonyok* című mesét játszották Bakos Kisgéczi Éva rendezésében. A kis létszámú csapat (a teljes színház kör sokkal több gyerekből áll) történetében két férj vitázik arról, hogy kinek a felesége lehet nagyobb céda. A sztori tulajdonképpen helyzetkomikumra épül, ahogyan le akarják leplezni egymás asszonyát. A térhasználat kissé szerencsétlenül alakult, a gyerekek a behúzott színpadfüggöny előtt, meglehetősen szűk térben szorongtak, kicsit kívül maradván a helyzeten. Ezüst minősítést és a „leghumorosabb történet” különdíjat kapták.

A **Mozaik Színház** Varró Dániel-Presser Gábor *Túl a Maszat-hegyen* című zenés játékát állította színpadra Hegyi Eszter Barbara és Mészáros Pancsa vezetésével. A népes gyereksereg igazi felszabadult örömjátékát láttuk, ami mindenkit felvillanyozott. A gyerekek otthonosan és magabiztosan mozognak a színpadon, nem zavarja meg őket az sem, ha esetleg hibáznak. Nagy hátránya volt az előadásnak, hogy nagyjából fél-playbackról (végig szól a zene és a profi színészek éneke is) hallhattuk a zenét és a szövegeket, mert a csoportvezetők megítélése szerint még nem lehetett volna rábízni a gyerekekre az önálló éneklést. Ezüst minősítést és „vitalitás-lendület” különdíjat kapott a csapat.

A siroki **Bendegúzok** *Három cigány a fa tetején* című meséjét már több feldolgozásban is megrendezte a csoportvezető Gál Zoltán. Olyan ez a történet a Bendegúzoknak, mint egy

beavatás a színjátszó életbe. Ezúttal is nagyon vidám és őszinte játéknak lehettünk tanúi, a rendező nem ragad benne a korábbi megoldásokban, szépen adaptálja a rendkívül jó humorú történetet az újabb és újabb generációkra. A gyerekek elkötelezettsége, alázata abból is nyilvánvalóvá vált, hogy az egyik főszereplő jól láthatóan betegen játszotta végig az előadást. Arany minősítést, a beteg fiú a „nap hőse” a csoport pedig a „legjobb közösségi játék” különdíját kapta.

Lipták Ildikó

Tolna vármegyei találkozó

Szekszárd, 2024. április 14.

Zsúri: Körömi Gábor, Tölgyfa Gergely

Szekszárdi anzix

2024. április 14-én rendezték a Magyarországi Német Színházban a XXXIII. Weöres Sándor Országos Gyermekszínházi Találkozó Tolna megyei fordulóját. Lotz Katalin, a színház igazgatója és csapata igazán jó hangulatú vasárnapot szervezett ebben az ékszerdobozban. (Milyen kár, hogy idén nem volt még több színjátszó csoport, akik meg szerettek volna mutatkozni benne!) Tölgyfa Gergellyel néztük végig a bemutatásokat, majd értékeltük a produkciókat, játszottunk, eredményt hirdettünk, majd kiemeltük a szakmai beszélgetésen a csoportok értékeit. A találkozót követően ezt írtam a Fb-ra: „Láttunk tizenkilencedik századi kosztümös krimi, amiben végül (előbb vagy utóbb) mindenkivel végeznek, természetesen 'Tanúk nélkül'. Láttuk, hogyan kell a gatyamadzag levest kanalizálni az 'Indul a bakterház'-ban, miután megdöglött Sanyi, a ló. Megtudtuk, hogy 'A mi mesénk'-ben az iskola sokszor nehéz terep, akár tanár az ember, akár tanuló. És láttunk sok szép pillanatot a Junge DBU, a Gézengúzok és a 2in1 csoportok előadásában a szekszárdi Német Színházban, 2024. április 14-én, vasárnap.”

A színház saját színjátszó csoportja a **JUNGE DBU**. Fialatok, akik németül tanulnak és ebben a tanulásban és a színházi gondolkodás elsajátításában segíti őket a csoportos játék és alkotás. Igazi közös tervezés eredménye az előadás, Bareith Rebeka csoportvezető irányításával. Színházi jelmezekben alakul a történet, mindig valaki meghal, hogy egy jó krimiben ennek kell lennie, közben mindig megjelenik két cuki hullaszállító, akik eltakarítják a halottakat. Végül mindenkit eltakarítanak – függöny. Mókás színházi jelenetsort kapunk, melyben a játszóknak nem csak szépen beszélnek németül, de közben pontosan és ügyesen – játszanak.

(Junge DBU – Ifjú DBU – Magyarországi Német Színház, közös dramatizálás, Szekszárd, *Ohne Zeugen – Tanúk nélkül* – ezüst minősítés – A színpadi jelenlétért különdíj)

Nem tudom, hálás dolog-e filmen is megjelent regényt színpadra adaptálni. Rideg Sándor művét a filmkészítők Mihályfy Sándor rendezésében legendás jelenetekben dolgozták fel, nem csak a Regős Bendegúzt alakító Olvasztó Imre figurája, hanem valamennyi alak beégett a nézők emlékezetébe. Ezzel a háttérrel vágtak neki a györei színjátszók az *Indul a bakterház* színpadra állításának. Igaz, így mindenki ismerte a történetet. Színpadon és nézőtérrel mindenki tudta, melyik figura melyik filmbéli szerepet képviseli. Az osztályterem méretéhez szokott játszóknak jól tájékozódniuk kellett a nekik nagy színpadon, ám az alakformálás, a színpadi jelenlét még sok

kívánnivalót hagyott maga után. Biróné Papp Brigitta tanárnő színjátszói szerették ezt az előadást, és bár a végére kicsit elbizonytalanodtak, de lelkesen végigmesélték a bakterház szomorú történetét.

(Gézengúzok – Győrei Templom Általános Iskola, Biróné Papp Brigitta, *Indul a bakterház!* – bronz minősítés – Az irodalmi anyag értő feldolgozásáért különdíj)

Harmadik produkcióként léptek fel a **Dienes 2in1** csoport tagjai, akik Szekszárdról érkeztek. A *mi mesénk* című előadásban kis jelenetekben mutatták be iskolai életüket. Azért 2in1 a nevükben, mert az élet úgy hozta, hogy két színjátszó csoport állt össze egy produkcióra az iskolában. A Színfalók és a Tűszdrámások szatirikus jelenetekben mutatják be általános iskolai életüket. A reggeli készülődéstől a matekórán keresztül a testnevelésig, majd az uszodától a moziig minden jelenet pontos, fegyelmezett, képzett színjátszókat mutat. A jelenetek valahonnan néha ismerősek, de ez nem baj. A fő cél, hogy mozaikszerű jelenetekben meséljenek az iskoláról, az életünkről.

(Dienes 2in1, Szekszárdi Dienes Valéria Általános Iskola. Mucska Melinda, „A mi mesénk” – arany minősítés)

Körömi Gábor

Komárom-Esztergom vármegyei találkozó

Vértes Agorája

Tatabánya, 2024. április 17.

Zsúri: Egervári György, Tóth Zsóka

Idén tán kevesebb csoporttól, ám derekas és emlékezetes színházi gesztusokat kaphattunk a Vértes Agorájának nagyszínpadáról. Mindössze hét előadást láthattunk, de mindegyik játék sok érvényes pillanattal rendelkezett.

A szári **Hottentotta Banda** (csoportvezető-rendező: Herczog Krisztián) Lázár Ervin híres *Költői versenyét* mutatta be tisztességgel, jó ritmusban, jól kitalált jelmezekben, szerethető, ám kissé gépies játékkal. Ígéretes csoport, ígéretes csoportvezető pedagógussal.

A tatabányai **Ficsoritól** *A helység kalapácsát* láttuk (csoportvezető-rendező: Bíró Ildikó). Remek, jól képzett csoport, hihetetlen ügyesen rezdülnek és játszanak együtt. A dramaturgiailag átgondolt előadás sajnos még nem készült el, viszont a csoport megpróbált mindent megtenni, hogy ezt ne érezzük. Nagyon korrekt teljesítményt nyújtottak, a térszervezési és színészvezetési hiányérzeteinket természetesen nem rajtuk kérhetjük számon...

A mányi **Garabonciás Színjátszó Műhely** *Cirkuszi cirkusz* című előadása a kiskamaszok különféle élethelyzeteivel kortárs csoporton belüli problémakört mutatott fel, erősen stilizált, cirkuszi kontextusban (csoportvezető-rendező: Móra János). Egyszerű, de erős és látványos háttérrel, eszköztelenül, és jól átgondolt jelmezekkel bemutatott játék, hogy mennyire tud majd jó ritmusban, kellő dinamizmussal működni, megtudjuk majd, ha valóban elkészülnek vele az alkotók.

A tatabányai **Szálka Stúdió** *Hüvelyk Matyija* egy négy szereplős, közösen elmesélt, mély, és őszinte pillanatokkal teli, humorban is bővelkedő csodaszép mese (csoportvezető-rendező: Tara Andrea). A tőlük megszokott következetes és professzionális tér- és tárgyhasználat is elősegíti a történet izgalmas artikulációját. A fesztiválon a bemutatóhoz volt szerencsénk, biztosak vagyunk benne, hogy nemsokára még oldottabbá válik a szereplők játéka.

A Nyergesújfaluból érkezett **Stoki Színkör** (csoportvezető-rendező: Komárominé Lizán Andrea) *A szívek szabója* című előadása szinte már a rítusjáték határát súrolja. Remekül együttműködő, jól képzett és magabiztos csapat, öröm nézni, ahogyan közösen élnek és mesélnek a színpadon.

A tatabányai **Drága Dráma** *Csiribiri komédiája* egy három meséből álló népmese füzér, nagyon szerethető, kedves csapat által játszva (csoportvezető-rendező: Babos Beáta). Érezhető, hogy a közös színházalkotás elején járnak, de már most jó lendülettel játszanak. Bízunk benne, hogy a játékkedvük megmarad, és a jövőben egyre több olyan helyzetet kapnak majd, melyben oldottan és biztonságban játszhatnak színházat.

A szintén Tatabányáról érkező **Lámpalázás Színjátszók** *Amikor eljött a háború* című előadásukkal hihetetlenül fontos és nehéz feladatra vállalkoztak (csoportvezető-rendező: Mikolasek Zsófia). Gyerekként beszélnek saját kortársaiknak a szomszédunkban dúló háborúról. Mindezt csendesen, higgadtan, teatralitás nélkül teszik. A színházi játékuk még nem forrott ki igazán, akadhat hiányérzetünk ritmus és formák kapcsán, de mindez nem csorbítja az előadás értékét, szuggesztív erejét.

Egervári György

Csongrád-Csanád vármegyei találkozó

Szeged, 2024. április 19.

Szent-Györgyi Albert Agóra

Zsúri: Patonay Anita, Körömi Gábor

Üdvözlét Szegedről

Öröm mindig részt venni a szegedi gyermekszínház találkozóin. Lehet megyei (ugye vármegyei), lehet regionális és lehet országos is. Szerencsére mindháromban volt már részem, és elmondhatom, hogy Orbán Hédi igazgató és Gila Gabriella közművelődési igazgatóhelyettes mindig nagyszerű házigazdáink voltak. Természetesen számos munkatárs, partner segítségével. A gyerekek, a rendezők, a csoportkísérők mind-mind azon voltak, hogy közösen nagyszerű pillanatokot élhessünk meg. A csoportok helyzete nem könnyű, ahogy a közművelődésben dolgozó szakembereké sem. Szegeden mindig érzem két remek szakember, Kis Tibor és Fodor Mihály keze munkáját, akik megalapozták a Csongrád (ugye Csongrád-Csanád) megyei (vármegyei) gyermekszínház megújulását. Tanítványaik, kollégáik azóta is viszik tovább a lángot, pedig Tibi évek óta nyugdíjas, Misi pedig már rég nincs köztünk.

2024. április 19-én elsőként a **Dózsa György Általános Iskola Színház Szakköre** lépett fel a Szent-Györgyi Albert Agóra színpadára. A szegedi kamaszok Örkény István *Tóték* című

szindarabjának filmváltozatát választották előadásuk alapjául, ezért is lett a produkció címe: *Isten hozta őrnagy úr!*. Fábri Zoltán filmjét az előadás rendezője, Marton Melinda Klára állította színpadra. A színpadon kicsit még feszengő, hátrahúzódo színjátszók pontos figurákat mutattak be, talán egy kicsit túl sokat ellesve az eredeti film szereplőitől. Kiemelkedik közülük az őrnagy, aki Latinovits szerepét szabta magára. Összességében jó kedvvel, örömmel játszottak, színpadi zavarukon hamar túl fognak lépni, ha folytatják a szereplést.

Hódmezővásárhelyről érkezett az **Ő-SZÍN-TE Színjátszó csoport**, akik Móra Ferenc *A szánkó* című novelláját dolgozták fel. A Kozmutza Flóra Oktatási Intézmény tanulói a hangfelvételtől bejátszott történetet kísérték a színpadon mozgással, képekkel. Móra Ferenc történeteiben mindig van valami szomorúság, s ezt kiválóan megjelenítették a játszók a szakértő és az előadásba is bekapcsolódó pedagógusok segítségével. A novellát átdolgozta Dr. Rummelné Patócs Mariann. A speciális oktatási intézménybe járó színjátszók komolyan és fegyelmezetten mozogtak végig az előadást, mely eredetileg egy karácsonyi műsora készült.

A szegedi **Drámanók** a Tabán Általános Iskola és AMI tanulói. Nemes Nagy Ágnes verseire szerkesztett játékok címe *Ugróiskola* volt, rendezőjük, csoportvezetőjük a szegedi színjátszás egyik meghatározó pedagógusa, Szilágyi Gábor tanár úr. Az alapfokú művészetoktatásban szerencsére jut idő az alapozásra, a tréningezésre, ebből láthattunk ízelítőt ebben az előadásban. Gyönyörűen mondták a verseket, szövegeket. Mosolyogva, könnyeden és példaértékűen játszottak együtt, s közvetítették az előadásban Nemes Nagy Ágnes üzenetét: „tanulni kell, szeretni kell”.

Csengeléről érkeztek az **Izgó-mozgók**, akik a Csengelei Alapfokú Művészeti Iskola kisiskolás tanulói. Lázár Ervin *Hapci király* című meséjét dolgozták fel Lantosné Horváth Irén vezetésével. Szegedi jegyzeteimben itt-ott leírtam Kis Tibi nevét, de Irén előadásainál ez többször is megtörtént. A zöld szalagokkal teret képező játszók közösen mesélték, mozogták el a tüsszentéstől rettegő, azt betiltó király történetét, aki egyszer csak maga is náthás lesz. Lázár Ervin története nemcsak gyerekeknek szól, nem csak gyerekekre érvényes.

Ismét a csengelei AMI csoportja következett. Lantosné Horváth Irén felsős csoportja, a **Főnix** lépett az Agóra színpadára. Lázár Ervin meséje volt itt is a kiindulási pont, *A legkisebb boszorkány* történetét dolgozták fel a csoporttal közösen. A keretmesében a fiúk lányokat válogattak, mintha valami mobil alkalmazásban lennének. A boszorkányiskolában Király kis Miklós és Tündér Ilona történetével foglalkoztak a lányok, egyiküknek vizsgáznia kell a mese fordulataiból. Átgondolt és szép színpadi képekkel, remek közös mozgásokkal mesélték el a történetet, nekem különösen a seprűforgatás tetszett. Az előadás végén visszatértünk a mába, ahol a „felhasználó megszűnt” üzenettel búcsúznak.

A harmadik csengelei csoport a **SzínLelők** voltak. Irén harmadik csoportja ezúttal népmesét dolgozott fel, *A sárga kicsi kígyó* történetét. A kígyó szerepét egy láthatósági mellénnyel jelezték a színpadon, és sok fejlesztő tapsos játékot használtak a jelenetek közötti átvezetéshez. Tulajdonképpen színpadi eszközök nélkül, a mesemondás és a mozgás erejével teremtették meg saját érvényes színpadi világukat, melynek a történetmesélő epikus színjátszó hagyományok mellett volt bizony humora is.

Szeged–Kiskundorozsmáról, a Jerney János Általános Iskolából érkezett a **Pemetefű** csoport Lovai Ágota vezetésével. Bari Károly *Csoszrekár* című meséjét dolgozták fel. Ágota

rendezéseire jellemző az erős színpadi jelenlét, az erős hangok, akusztikus elemek használata. A varjúkirály Csozrekár Pemetefü-változatában szépen beszélő, jól mozgó szereplők erős képekben mesélik el a történetet. A rendezés szépségei és a csoport erős színpadi jelenléte mellett mégis felmerül a kérdés, hogy mi lehet a közük a játszóknak ehhez a történethez, valójában kinek a története ez?

Az **ANTRÉ Diákszínpad** Medgyesegyházáról érkezett a szegedi találkozóra, a Schéner Mihály Evangélikus Általános Iskolából. Döbrentey Ildikó (és tegyük hozzá, Levente Péter és Gryllus Vilmos) meséjét adták elő, mégpedig *A hajómanót*. Ez az a történet, melyben a kis csavar rájön arra, hogy ő is fontos része a hajónak, sőt, vannak helyzetek, amikor a legfontosabb. Szigethyné Szenteczki Katalin tanárnő irányításával ügyesen színpadra vitték a mesét, mely azért alapvetően mégiscsak kisebbeknek szól. Kérdés, hogy ez a tanulság mennyire szól a csoport szereplőinek, vagy inkább a célközönség azok a kisebbek, alsósok, óvodások, akiknek az iskolai színjátszó csoport szívesen játssza ezt az előadást. Hiszen mindenki fontos, ezzel a tanulsággal zárult ez az előadás is, mint az eredeti tévéese.

A Szegedi Gregor József Általános Iskola **Dinamitok** nevű csoportja Erdei-Soczó Gabriella vezetésével szinte berobbant a színpadra. A kisiskolásokból álló csoport/osztály most már, mondhatjuk, klasszikusnak számító alapanyagot választott. Az elsős másodikos kisdiákok Békés Márta Iskolabolygó (egy újabb kiadásban *Imbolygó-iskolabolygó*) című versciklusának részleteivel foglalkoztak. Előadásuk a *Sulitúra egy nem túl messzi galaxisban* címet viselte. Nagyszerű zenei idézetekkel, kiváló Erzsébet nével, a gyerekek világához illeszkedő rappel és kedvvel, lendülettel söpörtek végig a számukra fontos verseken. Végül: gyerekeket a Hull a pelyhes... iskolai átíratát ilyen lelkesen énekelni már régen nem hallottam. Igen, robbantsuk fel a sulit! Én is Suzukival menekültem!

A színjátszó csoport életében van egy pillanat, amikor megkérdezik a tagok, hogy milyen színdarabot adjunk elő? Szilágyi Gábor csoportjában, szegedi Tabán Általános Iskola és AMI-ban működő **Mesemanók** csoportban is ez volt az előadás-kezdő kérdés. Pedig a Mesemanóknál ez nem kérdés, hiszen a csoport képzettségében, technikai tudásában már bármit elő tudna adni. Ezért jött a kérdés mindkettőnkben, Patonay Anitában és bennem is, hogy miért mesét? Biztosan mesét kell ezekkel a színjátszókkal játszani? Korrektül végig mesélték *Babszem Jankó* történetét? Kiválóan! Jól állnak hozzá a történethez? Alázattal és nagy biztonsággal. A zenei betétek is nagyszerűek... Mi hiányzik? Talán az, hogy az előadás nem lép túl a történetmesélés képeskönyv változatán. Mintha osztályteremben lennénk, négy pad közé szorul a történet, amit egyszer csak kinyitnak. Ügyesen használnak bábokat, maszkokat is. Ha néhány évvel fiatalabbak lennének, még erősebben működne a történetközpontú előadás. A végén az aranytojást tojó tyúk megoldotta a szegénységet is. De a kérdés továbbra is bennünk maradt.

Erdei-Soczó Gabriella tanárnő nagyobbik csoportja a **Detektívek**, akik szintén a Szegedi Gregor József Általános Iskolából érkeztek. Közös dramatizálással készültek, melynek címe *Gyilkosság a táncversenyen* volt. A közös dramatizálás közös problémája az, hogy a közös tervezés miatt sok dramaturgiai kérdés, bukfenc marad az előadásban, melynek kidolgozására, megválaszolására már nem jut elég idő, illetve az összerakott jelenetsor szövete széteshet, ha hozzányúlunk valamelyik eleméhez. Egy németországi táncversenyre készülődő csapattal találkozunk, ahol meghal valaki, aztán még valaki – gyerektörténetekben sokszor előforduló elem, nem feltétlenül a brutalitás a cél, sokkal inkább a számítógépes játékok „kiestél”

kategóriájába tartozik ez az elem – így érvényes a feltámadás is, majd az előadás végén egy közös táncsal zárta a kissé kusza történetet.

Szilágyi Gábor harmadik előadása Szentesről érkezett. A kiváló rendező **Liliput** csoportja a Szentesi Lajtha László Alapfokú Művészeti Iskola tanulóiból állt össze, a felső tagozatos gyerekek Móra Ferenc *A király kenyere* című meséjét dolgozták fel. Maga a történet voltaképpen a lopást és a korrupciót mutatja be, meséli el – a királynak és így a nézőtérnek is. A király szegény, még a palástja is foltos. Azért szegény, mert az alatta lévők lopnak. A lisztes példázat vizuálisan is megjeleníti a dolgok menetét, hogyan fogy el a kenyérealó, mire a király asztalára kerül. Számos más látványos példát is lehetne mutatni erre a folyamatra, tudjuk jól. Ezúttal nem erőltetett a tanmese és a tanulás sem a végén.

Erdei-Soczó Gabriella harmadik csoportja, a **DráMaszk** szintén a Szegedi Gregor József Általános Iskolából érkezett. Ők a legnagyobbak, hetedik-nyolcadik osztályosok, közös dramatizálásuk címe *Családi káosz*. Közös dramatizálást írtak a műfaji megjelölésnél, de sokkal inkább volt ez étterem-kaland, vagy éttermi helyzetgyakorlat – különböző népek konyhájával, szokásaival való ismerkedés. Dinamikus jelenetek, pergő jelenetváltások közben mégiscsak felfeslik a hiányzó dramaturgia, vezérfonal. A kellékeknek is sokkal jobb helye lehetne a színpad elején, akkor nem kellene hátra szaladgálniuk. De a csapat játékkedve, frissessége túllendítette a nézőket a hiányosságokon, csak a szakmai vendégek csóválták a fejeiket, mind a tizennégyet.

A szegedi találkozó utolsó előadásaként a **Grimasz** színjátszó csoport következett, akik a Szent-Györgyi Albert Agóra saját csoportjaként jelentkeztek a találkozóra. Horváth-Kulik Szilvia csoportjának előadáscíme *Pilinszky mesék*. Két verses mesét, az *Ének a kőszívű királyról* címűt és a *Kalandozás a tükörcsont* dolgozták fel. Saját, élő zenével gazdagította az előadást Vincze Virág és Nagy Veronika, amit gitáron Pulger Soma, énekkel Szücs Sarolta adott elő. Feszés és pontos, erős képeket tettek színpadra – bottal, gallyakkal, zászlóval alkotva meg az *első* előadás képi világát. A két mese különválik, ugyanakkor mégis egymásra épül. A leírt sorok képekké, mozdulatokká és hangokká bomlanak. A *második* előadás képkereteket használ, így vezet át minket a tükörvilágba. Az álom és a valóság közötti világ különös átmenet a gyermekszínjátszás és a diákszínjátszás között. Teljes értékű vers-színházat kaptunk ebben a huszonöt percben, mely sok esetben túlnötte az Agóra színpadát, szűkössé vált számukra a tér, mint amikor a „tengerpartra kifekszik a tenger”.

Körömi Gábor

Csepeli találkozó

Budapest, 2024. április 13., szombat

Csepeli Fasang Árpád Alapfokú Művészeti Iskola SZÍN-PAD-KÉP Tagintézménye

Szabó Magda Közösségi Tér

Zsúri: Pátkay Mónika és Meleg Gábor

2024 áprilisában gyermekszínjátszók szállták meg a Csepeli Fasang Árpád Alapfokú Művészeti Iskola SZÍN-PAD-KÉP tagintézményének színpadát. A szervezők magabiztos rutinnal, nagy odafigyeléssel varázsoltak ünnepet a résztvevőknek.

A találkozó alatt sok olyan pillanatot élhettem meg, ami rávilágított arra, hogy milyen különleges a gyermekszínjátszás. Az egyik előadás szereplője otthon felejtette a kellékét. A csoport

vezetője mindent elkövetett, hogy szerezzen egy megfelelő eszközt. A többi játszóhoz fordult, hogy segítséget kérjen. A nézők soraiból már érkezett is a megoldás. Megindító volt látni, megérezni a sorsközösséget. Hasonló élmény volt a csoportok összekapaszkodása, ahogy párbeszédbe kerültek egymással a gyerekek, ahogy ünnepelték egymást, ahogy izgultak az elismerésért. Külön kiemelem, hogy a találkozón volt új csoport is. Nagyszerű indulásuk után remélem, hogy még sokszor találkozhatunk velük is a WSO találkozóin!

Varázsvilág Diákszínpad (Budapest)

Zombi Bál (horror vígjáték)

Rendezte: Szőke Olivér

Tanulságaim: A sok humor és a vagány megközelítés lelkesíti a játszókat. Érdekes is kijátszani a poénokat, időt hagyni rá. Cserébe az átrendezéseken lehet időt spórolni. Megerősített az előadás, hogy nagyon nehéz fókuszot találni egy improvizációkból építkező előadásnál, de elengedhetetlen ahhoz, hogy sűrített lehessen a játék. Persze nagyon nehéz megtalálni mindenki számára a megcsillanás lehetőségét (itt erős szándék volt erre). (Ezüst minősítés, különdíj a kreatív történetészvését.)

Kőrösi dráma csoport (Dunaharaszti Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola)

Böszörményi Gyula: *Sutyi, a fejbesuttyantott*

Rendezte: Lents Szilvia

Tanulságaim: Milyen felszabadító a játszóknak a szabályjátékok beemelése az előadásba! Emellett érdemes közös helyzeteket keresni, hiszen irányítja a figyelmet, erősíti a résztvevők jelenlétét. Hasonlóképp hat egy jól eltalált díszletelem is (itt egy létra), és legalább annyira tudja nehezíteni is a mozgást. Fontos tanulság a tanulság is: egy gyerekcsoport esetén – ha nem banális szentencia – zsinórmértékké válhat egy-egy történet zárlata. Sutyi tanulságát elvittem magammal, ahogy a játszó is minden biztonnal. (Arany minősítés.)

KAF-a Kölykök (Csepeli Fasang Árpád AMI Szín-Pad-Kép Tagintézménye)

Az öt testvér

Rendezte: Szabó Zsófia

Tanulságaim: Arra jöttem rá, hogy milyen fontos téma lehet a gyerekek mindennapi valósága, a saját működésük felfedezése (jelen esetben az ujjakra gondolok, a jobb és bal kezünkön ülő öt testvérré). Az előadás szerkezetét népmesei kihívások adják: azt éreztem, hogy én is drukkolok. A kihívások erősítik a csoportot, izgulhatnak a nézők is. Ezért is érdemes a résztvevők győzelmét valódi ünneppé varázsolni (persze, nem könnyű megtalálni az ünneplés igazán felszabadító, a csoport számára önazonos módját). (Arany minősítés.)

„Emberke” színjátszó csoport (Csepeli Fasang Árpád AMI Szín-Pad-Kép Tagintézménye)

Ha rád nézek, tudom, milyen...

Rendezte: Majorné Szekeres Edit

Tanulságaim: Újra megerősített az előadás abban, hogy rengeteget segít a játszóknak az, ha cselekvésre lehet „fordítani” a szöveget. Ha akciók-reakciók mentén építkezik egy előadás. Hasonlóképp nagy segítség, ha vannak „varázslatok” egy előadásban, valami nagy durranás, amit lehet várni. Ez persze sok dolog lehet (a látott produkcióban például a tükrön való átlépés). Egy

gazdag anyag (ahogy Csukás István *Tükörbohócok* című műve) sok lehetőséget rejt magában, ráadásul érvényes korosztályi kérdéseket vet fel. (Bronz minősítés.)

Aranyos Z-sek (Zuglói Arany János Általános Iskola és AMI)

Bezzeg a tesóm

Rendezte: Lossos Borbála

Tanulságaim: Elgondolkodtam, hogy milyen nehéz is színpadra vinni a hétköznapokat. Érdekes ebben is keresni a különlegest, elemeltet (még ha életjáték is készül). Nagyon sokat számít a résztvevők közelsége az anyaghoz, érződik az ilyenkor, hogy személyes, közösségi ügy a darab megmutatása. A kibomló előadás tempója és a ritmus meg tudja segíteni a közlés erejét, felül tudja írni a belső kételkedő kamaszhangokat is. (Ezüst minősítés)

Felső Irodalmi Színpad (Szigetszentmiklósi Ádám Jenő Általános Iskola és AMI)

Lebstück Mária, 1848 hősnője

Rendezte: Szabó-Lajter Enikő

Tanulságaim: Felszabadító látni bátor, merész, újító útkeresést, amivel a múlt szilánkjai átmozsolódhatnak a jelenbe. Az idősíkok egymásba játszása pedig megerősíti a játzókat arról, hogy ezek a szilánkok minket is tükröznek. Az emelkedettség mellett ugyanakkor rendkívül erős hatása lehet a játékosságnak, az ellenpontozásnak is. (Ezüst minősítés, különdíj a múlt és jelen közötti hídépítésért.)

Érdi hangyácskák (Érdi Körösi Csoma Sándor Általános Iskola)

Főzzünk, főzzünk kalamászt!

Rendezte: Nagyné Balázs Gabriella

Tanulságaim: Minden „hangyácskának” nagyon felszabadító, ha színes, intenzív, együttmondásokkal, gyors váltásokkal tarkított kavalkádban szerepelhet, ez erőt ad, megteremti az összetartozás érzését. A gyermekszínjátszás nagy varázslata, hogy a színpadon más bőrébe lehet bújni, vagyis, ha van például beszédhibával vagy tanulmányi nehézségekkel küzdő gyermek, akkor inkább más mondja a pöszeségre, rossz jegyekre reagáló szöveget. (Arany minősítés.)

Víztükör színjátzó (Dunavarsány)

Szakítok veled!

Rendezte: Németh Emília

Tanulságaim: Az előadásról Peter Brook híres definíciója jut eszembe. „Valaki keresztülmegy ezen az üres téren, valaki más pedig figyel; mindössze ennyi kell ahhoz, hogy színház keletkezzék.”¹ Ha pedig két ember is van, akkor az még több lehetőséget és élményt kínál. Ugyanakkor könnyen válhat öncélúvá a játék öröme, így kevés játzó esetén talán különösen fontos, hogy világos legyen a közlési szándék, a játék gondolati íve, az előadás tétje. Így lehetnek illusztráció helyett jelentéssel bíró jelek a színházi elemek. (Ezüst minősítés, különdíj a színházi elemek gazdagságáért.)

¹ Brook, P. 1973. *Az üres tér* (ford. Koós A.), Budapest: Európa Könyvkiadó, p. 5.

Aranyos Kamaszok (Zuglói Arany János Általános Iskola és AMI)

Magyar vagy nem

Rendezte: Lossos Borbála

Tanulságaim: Borzongató, milyen ereje tud lenni a kamaszok saját mondatainak, rácsodálkozásaiknak, véleményüknek, kérdéseiknek... Ehhez persze valódi kíváncsisággal kell keresni a válaszokat. A téma és tartalom mellett a forma is sokat tehet hozzá a személyes mondatokhoz, s a formakeresésben érdemes megtörni a kiszámíthatóságot, ez a játszóknak is energiát, meglepetést, örömet adhat. (Arany minősítés, különdíj az elsőprő erejű tükörkéért.)

Egér sereg (Budaörs, Mindszenty József Római Katolikus Óvoda és Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola)

Egerek könyve

Rendezte: Kuszmann Nóra

Tanulságaim: Óriási ereje van annak, ha nem csupán előadás születik, hanem van arra lehetőség, hogy projektszerűen beépüljön a közös munka a mindennapokba (itt az előadás mellett létrehozták a gyerekek az Egérsajt-ó újságot is). Az állatszerep pedig kellő távolságot ad ahhoz, hogy emberi helyzeteket lehessen vizsgálni. A formák sokasága segíti a játszókat, ugyanakkor tud akadály is lenni (például, ha egy-egy „patron” sok energiát visz el, s közben csak egyszerűen el, nem szervesül az előadásban). (Arany minősítés, különdíj a gazdag és vidám összjátékért.)

Felső Irodalmi Színpad (Szigetszentmiklósi Ádám Jenő Általános Iskola és AMI)

Égig érő fák

Rendezte: Szabó-Lajter Enikő

Tanulságaim: Egy regény 152 oldalnyi történést színpadra állítani óriási kihívás, húzni, alakítani, leírásból dialógust csinálni. Mindenképp a sűrítés segíthet a megjelenítésben. Még akkor is (vagy tán pont azért), ha rendkívül gazdag anyaggal dolgozik a csoportvezető. A tétes téma-választás, a kockáztatás, a nehéz anyaggal való megküzdés tiszteletreméltó, rendkívül sokat adhat a résztvevőknek! (Bronz minősítés.)

Dráma Margarin (Szigetmonostor, Zöldsziget Körzeti Általános Iskola)

Kvirtek és kvartok

Rendezte: Kas Kriszta

Tanulságaim: Egy-egy látványos ötlet, erős díszletelem nagy bátorságot ad a játszóknak (az előadásban szivacsrudak erősítették a jeleneteket sokféle változatban). Hasonlóképp fokozhatják a megszólalások, cselekvések tempóját, intenzitását a közös akciók, hanghatások és mondatok. A befejezés mindig kulcskérdés. A fiatal játszóknak számára örök élmény lehet, ha közös ünnepbe fordul egy előadás, ráadásul mindez a nézőket is megemeli. (Ezüst minősítés, különdíj az ötletes eszközrendszerért.)

Köszönöm a csoportvezetők állhatatos, bátor, innovatív munkáját, ünneppé tették a csepeli fordulót játszóknak, nézőknek, szervezőknek egyaránt.

Meleg Gábor

Bács-Kiskun vármegyei találkozó

Kecskemét, 2024. április 26.

Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft.

Szakmai zsűri: Fekete Anikó, Körömi Gábor

Kecskemétre jönni jó

Miért jó? Elsősorban Józsa Kata miatt, aki szívét lelkét beleteszi a gyermekszínházi fesztiválokba, ahogy gondolom, minden olyan programba, amiben részt vesz szervezőként, felelősként vagy közreműködőként. Munkatársait is úgy szervezi, hogy a WSO Kecskeméten mindig tökéletes legyen. Másodsorban azért, mert amióta először itt voltam, azóta mindig színházi ünnepként, s nem versenyként vesznek részt rajta a csoportok. Mindig mindenki kap valamilyen díjat, jutalmat, ajándékot, programot. Mindig van közönségdíj is, minden csoport egy másik produkcióra szavazhat – így biztosan megnézik egymást, és örülnek a másik sikerének. A tortának pedig mindenki örül. Harmadsorban a színházi előadások színvonala miatt – mindig sok bemutató van, igaz, az elmúlt években inkább kecskeméti, mint Bács-Kiskun (vár)megyei találkozóknak is hívhatjuk az eseményt. A vidéki műhelyek eltűntek – vezetőik nyugdíjba mentek, vagy csak abbahagyták, jöjjenek a fiatalok. De nem jönnek, csak Kecskemétről. Ezen a gyönyörű pénteki napon Fekete Anikóval indultunk útnak, hogy a Bács-Kiskun (vár)megyei találkozó szakszakmai közreműködőként részt vegyünk a Hírös Agóra Ifjúsági Otthonában.

Elsőként *A cinege cipőjét* láthattuk, melyet a **Pálmácska színházi csoport** adott elő. Ők a Kecskeméti Református Általános Iskolából érkeztek, csoportvezető rendezőjük Boldis Anna Kornélia. A szerkesztett műsor úgy indult, hogy minden színházi kitérte előre a cipőjét. A madarak életét ötletesen a madár-televízióból, vagyis a madárvízióból ismerhettük meg. A televíziózás mellett SMS-eket is küldenek a madarak, s remek a jelenet a vargával is. Huszonhat főt, egy osztálynyi gyereket nem egyszerű mozgatni a színpadon, a végére ez egy kicsit lelassította az előadást, de remekül teljesített a csoport. A végén pedig mindenki örülhetett, milyen jó, hogy nekünk legalább van cipőnk...

A **Csiribiri Társulat** a Kecskeméti Vásárhelyi Pál Általános Iskola és AMI-ban működik. Vass-Eysen Ábel és Wamzer Gabriella csoportja előadásának címe *Úton – útfélen*. A legkisebb „vásárhelyisek” remek verses összeállítást hoztak az idej Weöresre. A különböző beszéd- és ritmusgyakorlatokat színes pólóban mutatták be, közben tisztán és hangosan beszéltek, s igyekeztek a szövegmondással túllépni az óvodai hanglejtéseken.

A **Majompürék** társulat a Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda csoportja. Vörös Enikő rendezésében *Laura naplója* címmel készítettek életjátékot. A kicsit amerikai stílusú történetben kamaszok mindennapjait mutatják be, melyben akad barátság, szerelem, tanári konfliktus, labdázás. Viccesek a versek és jók a kiragadott pillanatok, mindenki olyan feladatot kapott, amit meg tudott oldani. S ami a legfontosabb, látszódott, hogy öröm van a játékban, kedvvel mutatták be a jeleneteket. Csak így tovább!

A Kecskeméti Református Általános Iskola **Refizetek** csoportja Boldis Anna Kornélia vezetésével svéd gyerekversek és saját szövegek felhasználásával hoztak létre előadást *Gyerekek lenni* címmel. Remek eszköz a régi puffok használata, rajtuk saját tervezésű emojik. Ismerős

szülői mondatokat hallunk a színpadól. Bár néha úgy éreztük, hogy talán egy kicsit kinőtték a színjátszók ezeket a verseket, de az előadás tanulságos – kortásaiknak és szüleiknek egyaránt.

A **Drámanók** a Szent Imre Katolikus Óvoda és Általános Iskola tanulói. Előadásuk címe *Manógyár*. Megelevenedik egy varázslatos világ a színpadon, ahol nem is gyerekek, hanem különleges manók mutatják be a jeleneteket. Siposné Hajdú Margit rendezésében a csoport Lázár Ervin A manógyár című meséjét dolgozta fel. Mindegyik gyerek megtalálta a saját manó karakterét, vagy fordítva történt volna? Szép az összkép, nagyon ügyesen beilleszkedtek ebbe a kitalált világba.

A **Tücsök csoport** a jól ismert *Hétszínvirág* mesét hozta a találkozóra. A Kecskeméti Vásárhelyi Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola második csoportja Vass-Eysen Ábel és Szabóné Kovács Andrea rendezésében megmutatta, hogy a ritmusgyakorlatok, szöveges játékok után merre indulnak el a vásárhelyisek, milyen ötletekkel, technikákkal próbálkoznak a színházzal való ismerkedésük közben. A kesztyűs játék, a jegesmackók, a ritmusjátékok mindmind azt mutatják, hogy a heti gyakorlással, az értő érzékeny pedagógiával hogyan lehet gyerekekkel történeteket mesélni szeretetről, barátságról.

Hagyományos színjátszó csoportot létrehozni egy reformpedagógiai iskolában, ez igazán nagy kihívás. Sárosi Gábor **Színcsillag** csoportja a Csillagbölcső Waldorf Általános Iskolában alakult. *Órangyal* című előadásuk igazi kísérleti színház. Lányok beszélgetnek, piknikeznek. Táborozás közben tréfálkoznak, jeleneteket játszanak saját életükből. A forma még nincs igazán meg, de a gondolatosság már ott van az előadásban. Mít jelent az, ha mindenki szeret, mindenki elfogad? Hogyan lehet szöveget érvényesen, hitelesen elmondani egy jelenetben? Gábor célja a természetes színpadi jelenlét megtapasztalása volt. Ebben nagyot léptek előre a játszók, reméljük, előbb utóbb a nézőket is jobban be tudják majd vonni a színpadi eseményekbe.

A harmadik vásárhelyi előadást a **Diridongó** hozta. Itt Vass-Eysen Ábel rendezőként, Szabóné Kovács Andrea zenei rendezőként dolgozott együtt a csoporttal. Előadásuk címe *...aki mindenkire szeretett...* Lázár Ervin varázslatos meséjét színes kendőkben, színes anyagokat felhasználva be a csoport. Hangszerhasználat remek, szövegmondás tiszta, eszközhasználat kiváló. Remek együtt működésben mesélték el Brunella, a Tigris, a Medve, a Háromkerekű Pakuk madár, a Vadász és a Patak meséjét, ahol ez a színes világ a végén teljesen fekete-fehér lett.

A **Lazarcú Maszkák** előadásának kezdetén egy hatalmas ajtót látunk a színpadon. A Ciróka Bábszínházban működő csoport Sárosi Gábor vezetésével kísérleti színházat hozott elénk. *Re-furbished* című produkciójukkal az ajtó dimenzió-ajtóvá változik, ahol egy-egy jelenet mindig máshová visz el bennünket. Emberi viszonyokat, kapcsolatokat mutatnak nekünk. Kicsit olyan, mintha az év közben készült improvizációkat rögzítették volna, s a jeleneteket összekötötték egy figyelemre méltó Hermész figurával.

A Szent Imre Katolikus Óvoda és Általános Iskola második csoportjának különleges neve van: **Fejjel a falnak**. Uthalhat ez a kamaszkor nyakasságára, kitartására, de állandó igazságkeresésére is. Becsei Szilvia vezetésével sokatmondó címmel hoztak életjátékot: *Szálka kontra gerenda*. Kortárs kamasz problémákat gyűjtöttek össze, ebből alakult ki az a jelenetsor, melyben a csúfolódás, a zaklatás volt a legfontosabb elem. Milyen hely az az iskola, ahová most járunk? Ki mennyire tud másokat megvédeni? Hogyan lehet a saját érdekeinket képviselni? Milyen

értékrendet közvetít az iskola és mennyire hiszünk benne? Sok olyan kérdés merül fel az előadásban, melyre folyamatosan kell keresnünk a válaszokat.

A **Kiskatonások** a Kecskeméti Katona József Gimnáziumból jöttek. Brecht nyomában kerestek jó embert, Tóth Ákos Károly vezetésével. Előadásuk címe: *Te jó ember vagy?* Ugyanazokat a kérdéseket érdemes újra és újra feltenni. Igaz, a csapat most ismerkedik az elidegenítéssel, s az előadásban számos színházi kérdést felvet, de úgy látszik a rendezőnek jó érzéke van a kamaszok közelébe vinni fontos emberi kérdéseket. Igaz, az előadás többször év véget, a zenei idézetek többször tűnnek esetlegesnek, de a játékosok tudják, értik, hogy mi is az a színház.

Végül, utolsó produkcióként került sor a **Kalamajka Együttes** bemutatkozására. A Kecskeméti Vásárhelyi Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola legnagyobb színjátszósai Vass-Eysen Ábel és Wamzer Gabriella irányításával *Kötetlen kötelék* címmel Pilinszky János *A mardár és a leány* című meséjét dolgozták fel. Ebben az előadásban megláthattuk, hova jut el a sok érzékenyítő, közösségépítő, fejlesztő játék, az elkötelezett pedagógusok színházközvetítő munkája. Gabnai Katalin szavai jutottak eszembe, igazi fehér mágiát láthattunk a színpadon. Énekel, gyönyörű képekkel, hangokkal és mozgással született meg a varázslat.

„Csodás találkozó kerekedett Kecskeméten, ahol sok egymás előadására kíváncsi tekintetű színjátékos gyűlt össze. Hála a csoportvezető-rendező munkájáért, hiszen mind pedagógiai, mind színházi értelemben is minőséget mutattak fel.” (Fekete Anikó)

Körömi Gábor

Pest vármegyei találkozó – Fót

Fót, 2024. április 27.

Zsűri: Kis Tibor, Patonay Anita

A három Pest megyei találkozóznak (elnézést, az ispános, vármegyés szóhasználat nem jön a tollamra) Maglód és Csepel mellett újra a fóti Vörösmarty Művelődési Ház adott otthont. Nem is akárhogy: Révész Melinda munkájának köszönhetően nem csak a fellépés élményében részesültek a csoportok, hanem vendéglátásban is. Ebédet, innivalót kaptak, ami a mai pénzsűke világban nem kis teljesítmény. A csoportvezetők munkáját profi technikus segítette hangban és fényben. Sőt, a zsűri munkáját is megkönnyítette Melinda, mert a kétórás ebédszünet azt jelentette, hogy a délelőtt játszott előadásokat ebédszünetben meg tudtuk beszélni, míg a gyerekek a Gyermekvárosban tehettek felfedező-túrákat. Hatvanhat hold, van hova menni!

A színpadon pedig csodák születtek. Számomra az elsőrendű csoda Gödről érkezett. Zachár Zsuzsa csapata, a **Gézengúzok**. Mindig kétkedéssel fogadom az online világ problémáinak színpadi megjelenítését, de ennél az előadásnál jegyzetelni sem tudtam. A zene, a tánc, a rap, a ritmusok, a hihetetlenül jó szövegek és színészi teljesítmények okán végigmulattam az *Életképek* című előadást, csak felsőfokban tudok beszélni róla.

Ácsné Csáki Ildikó három előadást hozott. A **Szikrák** csoportja, a legkisebbek első fellépésükön egy Oscar Wilde mesét állítottak színpadra. *A boldog herceg* színpadi agyonnyúzása óta kicsit kétkedve fogadom a Wilde meséket, de itt nem volt gond. Szépen, igényesen bomlott ki a történet.

A **Tűztestvérek** úgy nyúltak a „kamasz-problémákhoz”, hogy nagyon szép színpadi szimbólumrendszerben jelentek meg a ma panaszai, a gyönyörű hang és képi kulisszák mögött (*FÉL-ELEM-ELLEN*).

Kedvencem volt Veresegyházáról a *Nárcisszosz és Ekho*, a **Tűzmadarak** előadásában. Azt gondolom, hogy az emberi problémákra a mítosz igazabb válaszokat tud adni, mint a tudomány, és a Tűzmadarak gyönyörű előadását a fentebbi gondolat pontosan igazolta.

Révész Melinda nem csak szervezett, irányított, dolgozott, hanem, hogy ne „unatkozzon”, hozott két csoportot is. A **Párducok** előadása, *A császár új ruhája* teli volt meglepő és új színpadi ötletekkel, szikrázó játékedvvel. A bábos technika pedig olyan vonalat hozott a játékba, amit ennél a sokat játszott mesénél még nem tapasztaltam. Az **Aprónépek** *Hófehérkét* játszottak. Az egészen apró népek, ovis, elsős gyerekek olyan színpadi rátermettségről tettek tanúságot, hogy hangos ovációját váltották ki a közönségnek.

Kas Kriszta két csoportot, két előadást hozott Fótra. A **Zárt osztály sárga csoportja** a *Be Real* című előadást játszotta. Igényes megjelenítése volt az előadás az internet bugyraiban eltűnt generáció problémáinak, konfliktusainak. A **Zárt osztály zöld csoportja** egy disztópiát játszott, *Krumpli az űrben* címmel. Abban a társadalomban, ahol már majdnem mindenki beleültettek egy chipet, még mindig van valaki, aki ellenáll. És olyan gyönyörű az, hogy az egyetlen ellenálló egy mozgássérült színjátész, aki tolokocsiban játssza végig az előadást.

A **Dráma ZOOna** *Csúnya Borka* című játéka szintén fontos kérdést dolgozott fel. „Az igazi boldogság a szépeké, én pedig csúnya vagyok” – mondja a főszereplő, és mivel a mesékben csodák is történhetnek, ezért válhat a csúnyából szép, és fordítva. Ezek változásait dolgozza fel a játék. Szabó-Lajter Enikő és Vajler-Kovács Etelka munkája.

A **Mágnes Színház** Budapestről érkezett. Zenés, táncos előadásuk (*Egy táncos naplója*) látványos, érdekes, magával ragadó. Profiknál szoktuk tapasztalni, hogy egy jó színész elviszi a válán az egész előadást, és itt is ez történt. A főszereplő jelenléte, tánca, olyan erős volt, hogy másra sem tudtunk figyelni, mint rá. Kiss Ágnes kiváló érzéssel találta meg legfontosabb emberét, és nem csak őt. A csapat minden tagja teljes erőbedobással játszott.

És végül a **Drámakommandó!** Szabó-Lajter Enikő és Vajler-Kovács Etelka újabb közös munkája (*A festékbe pottyant róka*). Nagyon szép történet a nagyravágyásról, a hazugságról, színlelésről. A gyerekek élvezték, hogy érző, gondolkodó, beszélő állatok bőrébe bújhattak.

Nagyon fontos megjegyezni, hogy az egész nap telt ház előtt zajlott, ami egy 180 főt befogadó nézőtér nem kis teljesítmény.

Kis Tibor

Baranya vármegyei találkozó

Pécs, 2024. április 30.

Janus Egyetemi Színház

Volt, van, lesz kedvünk játszani!

Könnyed, barátságos, jó hangulatú napot töltöttünk együtt a találkozóra érkező 8 gyermekcsoporttal, kísérőikkel és a kreatív, valóban gyermekközpontú gondolkodás elvét élő szervezőkkel. Az idén az Oberon Társulat szervezésében valósult meg ez a találkozó, méghozzá úgy, hogy Ákli Krisztián helyett második alkalommal Arató Máté és Inhóf Orsolya volt a fő szervezője az eseménynek. Fontosnak tartjuk, hogy kiemeljük: az egyre szűkülő költségvetési keretből gyakorlatilag varázslattal született meg ez nap, köszönhetően a szervezők találmányának. A gyerekek személyesen készíthettek maguknak névjegyként kitűzött Inhóf Orsolya és Svégel Sára segítségével, az ebédszünetben Tatai Gergő vezetésével bejárhatták a Bóbita Bábmúzeumot, játszhattak a bábmúzeum interaktív termében, ebéd után pedig mindenki kakaós csigát falatozhatott. A szakmai megbeszélésen Wágner Botond volt az „időmérőnk”, hogy minden csoport értékelésére, a felmerülő kérdésekre jusson minőségi idő.

Miért is fontos ez?

Mert megteremtődött az az atmoszféra, amelyben az ideérkező gyermekek feszültség, stressz, teljesítménykényszer nélkül tudtak játszani, a lehető legjobb önmagukat megmutatva.

Ha a bemutatók összességét kell röviden összefoglalni, azt írhatom; jó hangulatú, szakmailag kiegyensúlyozott előadásokon a játékos kedv és az életkori sajátosságoknak megfelelő problémák kidolgozása volt a jellemző. Természetesen az életkori sajátosságoknak a kicsiktől a majdnem középiskolásokig terjedő vonulatát szemlélhettünk, de ez így természetes, hisz' a már-már nagykamaszokat felvonultató **Kodály kicsik** (csoportvezető: Gál Éva) elég érettnek tűnnek ahhoz, hogy a kamaszkor problémáit – a görög mitológia szövevényes családi kapcsolatain keresztül – magasabb intellektuális fokon mutassák be. Bár a *Helló, Héraklész!*-ben teljesítményük még kissé hullámozó volt, de remek karaktereken keresztül rendkívül szórakoztató eszközökkel, látványos helyzetváltoztatásokkal, meghökkentő asszociációkkal tartottak görbetükröt korunk családi kapcsolatai elé.

A kamaszos játékörm és a 6-8 évesek játékörmé közötti pregnáns különbségek a **Mislenyi-Eck – Életrevaló kisvidrák** *Hátunkon a fát* című produkciójával összehasonlítva mutatkoztak meg leginkább. A csillogó szemekkel, fegyelmezett, és a nehéz feladatokat is játékos könnyedséggel megoldó társaság a természetvédelemmel összefüggő tartalmas gondolatokkal lopta be magát szívünkbe. Kiindulópontjuk Móra Ferenc *A didergő király* című meséje volt, amihez gyakorlatilag feldolgozó rész is készült az iskolában, de a találkozóra egy sűrített előadást, vagyis csak a színházi részt hozták el. Kiemelkedő volt az, ahogyan a zene, a zenélés (a gyerekek boomwhackereket, zenélő csöveket használtak, osztálytanítójuk pedig gitározott), a dal (népdalok, népi gyermekjátékok) a játék szervező elvévé vált. Ugyancsak kiemelkedő volt a kis csapat összjátéka, amit csoportvezetőik (Hetesi Júlia és Komlóczy Zoltán) szerint a gyermekek két osztálytanítója csodásan megalapozott számukra. Ezeknek a pedagógusoknak különdíjat is megszavaztunk, mert példaértékű a tanítói munkájuk, attitűdjük.

A *Három selyp lány* Harkányból érkezve okozott feledhetetlen derűs pillanatokot a nézőtéren (**Harkányi Színjátzó Kör**, csoportvezető: Somfai Krisztina). Az eladó lányok népies humorba ágyazott problémája a tudatosan felvállalt naiv játékmódor tökéletes alkalmazásával felül tudott emelkedni az ilyen témák klisészerű „népieskedésén”. Remek figurák jelenítették meg a humoros élethelyzeteket.

A **Kanizsai Dráma Műhely** *SEM-MI-SEM* című előadása (csoportvezető: Tolnai Ágnes) maga volt a természetes valóság. Linn Skaber *A szívem egy bezárt bódé – kamaszmonológok* című kötetéből választottak írásokat, amiket saját életükre, világukra adaptáltak, a felnőttvilág összes kérdéseit a címben jelölt válasszal elintézve saját maguk próbálták megfejtetni saját magukat. Életkori, nemi különbségeiket, azonosságukat kiváló szakmai irányítással, jó ritmusérzékkel, érzékeny játéktípussal, kíméletlen, ám ezen belül mértéktartó őszinteséggel jelenítették meg.

E négy előadás méltán emelkedett ki ebből a mezőnyből, de a többiek is közel jártak ehhez a színvonalhoz. A **Rágcsávók** alig fél éve együtt játszó csapata (csoportvezető: Vince Gergő) a tanárok világát mutatta be egy sajátos, szinte monty python-i nézőpontból, még botladozó színjátszós készségekkel, de erős intellektuális humorral (*Húsvéti lidérctojás*).

Az Eszékről, Horvát-Baranyából érkező **DrámaKözpont** (csoportvezető: Ferenczy Nikolett) árnyjáték segítségével keltette életre a *Hétfejű tündért*, Lázár Ervin meséjét – esetükben a vizuális kísérlet erősebb lett, mint a mesei történet és a saját gondolatok színjátékos kibontása.

A **Krumplicukor Színjátzó** *Pásztor és a kisbárány* című előadása (csoportvezető: Kósa Dóra) két beugróval „játszódott el”, a **Cikói Színjátzó Kör** *Generációk* című előadása (csoportvezető: Megyesiné Huszár Bernadett) pedig több kérdést felvetett azzal kapcsolatban, mennyire hangsúlyos a játék célközönsége, mennyiben befolyásolja egy színjátszó csoport felkészülését.

Amit általánosságban meg lehet állapítani, hogy a csoportok nehezen tudtak megbirkózni – a szemmel láthatóan nem nagy otthoni térben létrehozott játékaikkal – a JESZ-es nagy térrel. A ki- és bejövések, az átdíszítések, a szereplők egymáshoz viszonyított távolsága szemmel látható több alkalommal is zavarokat okozott, megbontotta az előadások tervezett ritmusát, kizökkenette a szereplőket megszokott tempójukból. Jellemző hiba volt több csoportnál a terjengősség, a helyzetek túlbonyolítása, a dramaturgiai feszesség hiánya, a játékhelyzetek felesleges megmagyarázása. Helyenként fordult csak elő örvendetes módon a szövegmondás artikuláltságának hiánya, a dinamikai egyenlőtlenség. Némely előadás statikussága is elviselt volna egy kis mozgalmasabb jelenet-feldolgozást.

Szerencsére ezek a problémák nem egyszerre, hanem csoportonként más és más formában jelentek meg. A szakmai beszélgetések lehetőséget adtak arra, hogy rávilágítsunk egyes problémákra – bízunk abban, hogy ez segíti a csoportok további munkáját.

Mert a játék, a munka szerencsére nem ér véget...

Bagossy László Senior és Papp Melinda

Pest vármegyei találkozó – Maglód

Maglód, 2024. május 3., péntek

Maglódi Vermesy Péter Általános és Alapfokú Művészeti Iskola,

Maglódi Művelődés Ház (MagHáz)

Zsúri: Fekete Anikó, Körömi Gábor

Maglódi lapok

Maglód igazi meglepetés és találkozás volt számomra a Maglódi Művelődési Házban (MagHáz). A találkozót ugyanis olyan fiatal drámapedagógusok szervezték, akiket én is taníthattam a Pannon Egyetemen (Darabos Petra, Őszi Balázs), illetve a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen (Oarga Dalma), a csoportvezetők között pedig voltak Pázmányos dráma- és színház-pedagógus hallgatók, olyan kolléga, aki a Károli Gáspár Református Egyetem drámapedagógia szakirányú képzésének hallgatója, sőt olyan is, aki elvégezte a gyermek- és diákszínház rendezői képzést. Fekete Anikó így írt a Fb-on a találkozóról: „Igazi gyermekközpontú fesztivál volt Maglódon”. És tényleg, hiába a nagy színpad és a még nagyobb nézőtér, a gyemekközpontúság látszott azon, hogy a szervezők tudták, kiknek szervezik a programot, mire van szükségük és milyen technikai igényeik lehetnek a fellépéshez. Ennél több nem is kell egy gyermekszínház csoportnak. Ha közben akad még egy kis játék, esetleg harapnivaló, akkor már minden készen áll ahhoz, hogy egy jó hangulatú (és hagyományteremtő) fesztiválban legyen részünk. Pest (vár) megyében három találkozóra került sor. Fót mellett Csepelen, és legvégül itt, Maglódon gyűltek össze a csoportok, de akadt bőven Pest megyei fellépő a budapesti találkozókon is. Ha a csoportok számát nézzük, akkor ebben a régióban működik a legtöbb csoport, akik 2024 tavaszán részt vettek a Weöres Sándor Országos Gyermekszínház Találkozókon.

Maglódon elsőként egy budapesti csoport lépett fel, a **Hős 7-es**, akik a Diákszempon Általános Iskola és Gimnáziumból érkeztek. Két fiatal drámapedagógus hallgató, Vircics Bettina és Sárközi Máté foglalkozik a csoporttal, immár második éve. Előadásuk címe: *Szigeteink*. Első fellépőként, ráadásul a legkisebb korosztályban nem volt egyszerű dolguk, a színpad nagy mérete is elbizonytalanította a csoportot, akik saját improvizációkat adtak elő. A *Szigeteink* saját kis iskolai szigetet jelentett, melybe néha be vagyunk zárva, de néha kapcsolatot tudunk teremteni a többiekkel. Mézgaék időutazós zenéje visz egyik gyermekszigetről a másikra, bemutatva az improvizációk során született kis életjátékokat egy olyan csoportban, ahol mindenki egy kicsit más.

A Maglódi Vermesy Péter Általános Iskola és AMI csoportja, a **Drámalárma – A nagyok**. Vezetőjük, Grandpiere Aranka, az előadás címe: *Szendrey Júlia emlékei*. Az utóbbi időkben felbátorodtak a csoportvezetők és egy-egy ünnepre készült műsort is beneveztek a találkozókra. Itt is egy március 15-i műsort láttunk, zenével, koreográfiával, személyes történetekkel – ahogy kell ünnepi műsorhoz, ünnepléshez hozzáállni – hittel és lelkesedéssel. A forradalom kanonizált eseményei mellett beszéljünk a kapcsolatokról, a korán véget ért házasság legszebb pillanatairól. Remek a szerkesztés, a zenei válogatás – a műsor talán elbírna még több élő zenét és éneket. Tizennyolc fő, egy osztálynyi bátor játész keresi Petőfit a pusztában és vele azt, hogyan lehet ma kapcsolódni ehhez ünnephez.

A **Szecsői Reflektorfény** a Tápíószecsői Széchényi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola csoportja, vezetőjük Haragonics Zalán. A hatodikosokból és nyolcadikosokból álló csoport a bullyingról, az iskolai zaklatás témájáról készített jeleneteket és előadást. Amikor a rendező megkérdezte a gyerekeket, hogy kit lehet az iskolában kirekeszteni, a csomagolópapírra felkerült az előadás címe: *Bárkit, bármiért*. Hét jelenetben járják köbe a témát, és festenek nyomasztó képet a kiskamaszok világáról egyszerű székeket használva díszletként, az életjátékokra jellemző eszköztelenséggel, maszkos emojik papír világával. Soha nem volt még jobb helyen a „de szeretnék gazdag lenni” vers. A sok-sok problémából, élethelyzetből mi lehet a kivezető út? Talán az elfogadás, egymás munkájának értékelése, a művészeti nevelés és a színház mutathatja meg az irányt.

A **Bartókos színjátszók** Budapestről érkeztek, a Bartók Béla Alapfokú Művészeti Iskolából. Szilvási Ildikó rendezésében közkedvelt musicalt választottak, a *Valahol Európában*-ból adtak elő részleteket. A nincstelenség, a nélkülözés és az éhezés ábrázolása még nagyszínházi eszközökkel történik, ami gyerekszereplőknél bizony nem mindig hiteles. Egy hosszabb, egész estés előadás részleteit mutatták be, remek karakterekkel, ügyes közös mozgással, remek térhasználattal. Örkény István is megírta, hogy a nélkülöző hadifoglyok is legjobban főzni szerettek – felidézni, hogy melyik ételt hogyan kell készíteni – ez a pillanat a legerősebb ebben az előadásban is.

A **Taksonyi aprók** csoport ebben a tanévben alakult, alsós diákokból a Taksony Vezér Német Nemzetiségi Általános Iskolában. Molnár-Vigh Ildikó vezetésével ez volt a második fellépésük. Előadásuk címe: *Mindenki fél a sötétben?* Az egyik legszebb pillanata volt a találkozóknak, amikor a sok pici gyerek megágyazott a maglódi színpadon. „Anya, nem tudok elaludni” – hangzott fel a mondat, és a jelenetekben körbejárták az elalvással kapcsolatos nehézségeket egy közismert mese felidézésével. A *Bagoly, aki félt a sötétben* történetét egy kis kulcstartós báb jelzésével hozták elénk és a sötétség témában eljutottunk egészen a Mikulásig.

A tápíószecsői másik csoport, Haragonics Zalán vezetésével (Tápíószecsői Széchényi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola) a **Szecsői Nagyszínpad** volt. Harmadik, negyedik és ötödik osztályosokból álló nagyszínpad idén a szabályokkal foglalkozott. Így lett előadásuk címe: *Az a szabály, hogy nincs szabály*.

Játszanak a túlszabályozott és a szabályok nélküli világról, megnézik, mi történik, ha nem tartjuk be a szabályokat, vagy mi történik, ha nagyon is betartjuk. A jeleneteket elválasztó dal az ismétlésekkel új és új hangsúlyokat kap. Játszanak a szülő-gyerekek viszonyról, a gyerekek közötti konfliktusokról. Érzékeny és értékes játékot kaptunk a csoporttól, teli humorral és lelkesedéssel, melyben az élő zene és ének kiemelt szerepet kapott.

A **Diadalos Csicsergők** a Diadal Úti Általános Iskolából érkeztek, vezetőjük Szilvási Ildikó. Tulajdonképpen egy egész osztálynyi negyedikes gyermek lépett színpadra, ahol egy múzeumlátogatás keretjébe beillesztettek egy teljes galgamácsi lakodalmast. *Mesék a múzeumból* – ezt a címet adták játéknak, és a mese visszavezetett minket a hagyományokhoz. Így lehet igazán megismernedni a régiek felnőtt életre felkészítő játékaival, szokásaival – ha felelevenítjük a dalokat, a szokásokat, tréfákat. Talán egy kicsit a rítuselemeket lehetett volna megerősíteni, hogy ne csak felelevenítés, illusztráció, hanem szertartásos elemek is bekerüljenek a gyerekek játékába.

A taksonyi felsős csoport neve **Totáldráma**. Ők a nagyobbak, a felső tagozatosok, három éve játszanak együtt a Taksony Vezér Német Nemzetiségi Általános Iskolában. Molnár-Vigh Judit rendezésében egy kortárs problémát dolgoztak fel, a látszat és a valóság határán. Előadásuk címe: *Insta-tükör*. A telefon a kétezerhúsas évek elején kezdett teljesen úrrá lenni a kamaszok, majd a kiskamaszok életén. Az a torz valóság, amit mutat a kütyüvilág, bizony sokszor nem hasonlít arra, amit körülöttünk vagy a tükörben látunk. Nem csak a gyerekek világáról mesél az előadás, hanem a szülőket is megmutatja, ahogy a recsegő-ropogó kapcsolatainkban nekik is egyre nagyobb szerepet tölt be az „instant” valóság. A csoport nagyon értékes pillanatokat mutat fel és problémaérzékeny, már csak egy kis szerkesztés, dramaturgia, és talán egy kis ironia, távolságtartás tett volna jót az előadásnak.

Végezetül a maglódi **Drámalárma** lépett fel, akik számára nem volt ismeretlen a művelődési házas tér, a színpad. A Maglódi Vermesy Péter Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola csoportja magabiztosan használta a művelődési ház technikáját és lehetőségeit. Grandpiere Aranka vezetésével egy Prescsák Zita-darabot adtak elő, melynek címe: *Kamaszodunk*. Színház a színházban játékkal kezdődött az előadás, egy tapskurzuson vehettünk részt. Az interakció a bevezetővel véget ért, de azután megismerkedtünk a kamasz lét nehézségeivel és kihívásaival – a kamasz teremtésétől a kamasz kezeléséig. Mint egy tudományos kísérletben, jelenetről jelenetre vizsgálták a kamasz lét nehézségeit. Ugyan ebben az előadásban a parádés ötletroham és a beszédsebesség néha az érthetőség rovására ment, ugyanakkor a lelkesedés minden nehézség ellenére átüt a csapaton és felrobbantotta a nézőteret is.

Körömi Gábor

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei találkozó

Nyíregyháza, 2024. május 3.

A nyíregyházi találkozónak a Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola adta a helyszínt. Rendkívül kellemes kamaratérben játszhattak a csoportok, a vendéglátók pedig Demarcsek Zsuzsa vezetésével mindent megtettek, hogy a játszó, a csoportvezetők, a zsűri jól érezze magát. Nyolc előadást láthattunk, és bátran mondhatjuk, hogy egyenletesen magas színvonalúak voltak.

Először a **Huncutkákat** nézhettük Ajakról, Tormáné Szabó Ilona rendezésében: Arany klaszszikusát, *A bajuszt* játszották. Feszés, jó tempójú előadás volt, bár az eredeti szöveghez túl sokat nem tett hozzá.

Ezen a napon egy másik *A bajuszt* is színpadra került a **Tündérkert** csoporttól, Ráczi Ildikó rendezésében. Fergeteges előadás volt a játék minden elemében. Humoros, mai, őszinte, önzónos megjelenítése a klasszikus szövegnek, humora elvarázsoló.

A *Pletykás asszonyokat* Kovács Tóth Szilvia rendezte, aki egyben osztálytanítója is a csoportnak (**Humánusok**). Ez volt az első előadásuk, ígéretes a csoport, koncentrált játékukat tekintve biztos vagyok benne, hogy még sokszor fogunk velük találkozni.

Kovács Tóth Szilvia két csoportot is hozott. A *Belénk bújt a kisördög*, számomra legfontosabb dramaturgiai eleme a játék a játékban technikája, mellyel a saját arcukra alakítottak egy

népmesét, és a kettőt párhuzamosan játszva kuszálták össze és fésülték egyé a szálakat (**Bolondériák csoport**).

A *Foci* című Lázár Ervin előadás Bartáné Szanics Éva rendezésében került színpadra. A kétszereplős(!) játék (**Zöldek**) zavarbaejtő a sok csoportos produkció után.

Folytatódott az „aranyos” sorozat *A fülemilével*. A **Szorgi-Deák-Szorgalmatos** csoport előadását Dancs Katalin rendezte. Az előadásnak rendkívül erős volt a képi világa és az eszközhasználata. Meglepően aktuálissá tudták tenni a több mint százéves szöveget.

Ramocsaházáról a **Szín-Ész-Leszek** csoportot Demarcsek Zsuzsa rendezésében láthattuk. A *Vagyunk, akik vagyunk* című szerkesztett játék egy idő után rítusjátékká vált. A játék a játszó saját problémáival szembesítette a nézőket, melynek fókuszában az állt: jó-e cigány kamasznak lenni ma Magyarországon?... Lehengerlő erejű pillanatokot élhettünk át: szokatlan és új jelenség, hogy egy gyermekelőadás felvállalja azt, amiről a politika csak maszatolni tud.

A **Vécsey Színkör** játszó szintén kamasz problémákat boncolgattak Mendler Mónika irányításával *Életmese* címmel. Mit jelent egy kamasz gyerek számára az apa eltűnése, a család felbomlása? Szintén gyomorszorító pillanatokot hozott a csoport játéka.

A nyolc színpadi játék tele volt erős jelenetekkel, de azt gondolom, nem csak ez a fontos. Ugyanilyen fontosnak gondolom, gondoljuk, hogy nyugodt és szeretettelgi légkörben zajlott az egész fesztivál, mindenre volt idő, mindent meg lehetett oldani. Ideális helyszín!

Egervári György, Kis Tibor

Beszámoló

a XVI. Bácsfeketehegyi Gyermekszínház Műhelytalálkozóról

2024. április 26-27.

Első alkalommal lehettem jelen a bácsfeketehegyi találkozón², s rögtön éreztem a szervezők maximális odafigyelését, kedvességét, s ez a fesztivál végéig megmaradt. Ez a jó hangulat az egész találkozón, a szakmai beszélgetéseken is érezhető volt. Mezei Kinga és Tölgyfa Gergő zsűritársaimmal a két nap alatt 21 előadást nézhettünk végig, s örömmel írhatom, hogy túlnyomó többségük igen élvezetes produkció volt. Ezt mutatja az is, hogy 6 arany, 9 ezüst és 5 bronz minősítést, valamint több különdíjat adhattunk ki a Találkozó zárásakor.

Mindenképpen kiemelném az arany minősítést kiérdemlő hat produkciót:

- A **Palicsi Színház** Grund *A fűzfán fűtyülő rézangyalát* című előadásának részletekre figyelő, élő zenével kísért játékosságát (csoportvezető Kalmár Zsuzsa, rendező: Magyar Zsófia).

---

² Feketič (Szerbia, Vajdaság)

- A **Csantavéri Hunyadi Csapat** *Hófehérke, azaz hogyan ússzuk meg a bukást* című előadását (csoportvezető és rendező Vukelity Csilla). A klasszikus mese mai környezetbe helyezése sok humorral, ötlettel, és két nagyszerű mesélővel!
- A **HandaBanda** csoport előadását Bácsfeketehegyről (csoportvezető: Hajvert Lédi Andrea, rendező: Hajvert Ákos): *Az ördög kilenc kérdése* című népmesét egyszerű, de nagyszerű eszközökkel és fantáziájukat használva adták elő.
- A **Liliomfi növendékek** – Szenttamás – *Kis szörnyek nagy gubancban* című előadását., amely érdekes vállalkozás volt, hiszen „horrorisztikus” témát választottak a gyerekek... Az elsőre meglepő témaválasztás jogosságát azonban igazolta az előadás humora, ötletessége és a szereplők önfeledt játéka (csoportvezető: Robotka Angéla, rendező: Tóth Dániel).
- Törökfalu csoportjának *Bolond falu* című előadását (csoportvezető és rendező: Raffai Klára). A játéktér nagyszerű kihasználása, a játszóik összhangja üdítő produkciót eredményezett.
- Végül, de nem utolsó sorban ki kell emelnünk a topolyai **Mosolycsaló Gyermekcsoport** *Aska és a farkas* című musical előadását. Lenyűgöző volt látni az egész előadás professzionalizmusát, kidolgozottságát. Jankovics Andrea csoportvezető, dramaturg, rendező és alkotótársai magasra tették a léceket, de az eredmény őket igazolta. Mindenképpen meg kell említeni név szerint a Farkast játszó Zakinszky Eminát, aki messze az átlag feletti színpadi jelenléttel, mozgás- és énektudással rendelkezett!

A szakmai beszélgetéseken sok háttérinformációhoz jutottunk, melyek nagy része bemutatta, hogy milyen hatalmas erőfeszítéseket kell tenniük a csoportvezetőknek, felkészítő tanároknak, hogy ezek a kis színjátszó csoportok létezhesenek, s egy-egy előadás bemutatásáig eljussanak. Minden elismerést megérdemel mindenki, aki erre a találkozóra eljött, s előadását bemutatta!

Sramó Gábor

Nemzeti
Kulturális
Alap